

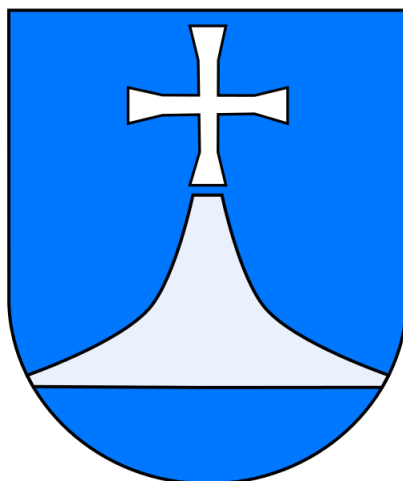

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

Program rozvoje obce Prace

na období 2021-2026

březen 2021 - verze 1.0

prosinec 2023 – verze 1.1

OBSAH

ÚVOD.....	4
A. ANALYTICKÁ ČÁST.....	5
A.1 Charakteristika obce.....	5
1. Území.....	5
Poloha obce.....	5
Historické souvislosti.....	5
2. Obyvatelstvo.....	6
Demografická situace.....	6
Věkové složení obyvatelstva.....	8
Vzdělanostní struktura obyvatel.....	9
Sociální situace v obci.....	10
Spolková, osvětová a informační činnost.....	10
3. Hospodářství.....	12
Ekonomická situace.....	12
Atraktivita cestovního ruchu.....	16
Turistická infrastruktura.....	17
Trh práce.....	17
4. Infrastruktura.....	18
Technická infrastruktura.....	18
Dopravní infrastruktura.....	22
Dopravní obslužnost.....	24
5. Vybavenost.....	25
Bydlení.....	25
Školství a vzdělávání.....	27
Zdravotnictví.....	29
Sociální péče.....	30
Kultura.....	31
Sport a volnočasové aktivity.....	32
6. Životní prostředí.....	33
Stav životního prostředí.....	33
Ochrana životního prostředí.....	35
7. Správa obce.....	36
Obecní úřad a kompetence obce.....	36

Hospodaření a majetek obce	36
Bezpečnost.....	40
Vnější vztahy a vazby obce	41
A.2 Východiska pro návrhovou část	43
1. SWOT analýza.....	43
2. Vyhodnocení dotazníkového šetření	44
3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část.....	44
B. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	47
B.1 Strategická vize.....	47
B.2 Programové cíle	47
B.3 Opatření a aktivity	49
B.4 Podpora realizace programu	55
C. PŘÍLOHY.....	57

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Tento dokument byl vytvářen ke konci roku 2020 na období let 2021–2026. Hlavním řešitelem za obec byl starosta Ing. Jan Vovesný a další členové realizačního týmu byli členové zastupitelstva Jitka Kuklínková, Ing. Anna Janáčková, Bc. Petr Šimara, Mgr. Eva Sedláková, Miloš Kuklínek, Bc. Marie Poulíková, MUDr. Miroslav Boleslav a David Sojka. Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se formou dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Dále měli občané Prace příležitost dokument připomínkovat v průběhu tvorby, pracovní verze byla zveřejněna k připomínkování na úřední desce, na stránkách obce a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na zasedání zastupitelstva.

Na analyticko-metodickém vedení se podíleli pracovníci MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Dokument Program rozvoje obce Prace na období let 2021–2026 byl zpracován díky projektu „**Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí**“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 10. 5. 2021, usnesením č. 9/22/9.

Aktualizace Programu rozvoje obce Prace verze 1.1 byla schválena zastupitelstvem obce dne 20. 12. 2023, usnesením č. 23/13/24.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Území

Poloha obce

Prace je obec v okrese Brno-venkov. Nachází se v Dyjsko-svrateckém úvalu, na severním úpatí Prackého kopce s památníkem bitvy u Slavkova zvaným Mohyla míru. Spadá do Jihomoravského kraje, do působnosti ORP Šlapanice. Je vzdálena 17 km od Brna, 10 km od Slavkova u Brna a 5 km od Šlapanic.

Obec má jen jednu část, rozkládá se na katastrálním území o výměře 471 ha. Většinu katastrálního území obce tvoří orná půda. Územím obce, jeho členěním a využitím krajiny se podrobněji zabývá oddíl Životní prostředí dále v této analýze.

Obr. 1: Umístění obce na mapě

Zdroj: maps.google.cz

Historické souvislosti

První historicky doložená zmínka o obci Prace pochází z roku 1274. Název vesnice je pravděpodobně odvozen od slova "prát", protože tu byla původně salaš, kde se stříhaly ovce, předla a prala se tu vlna. Tento název se postupně vyvíjel od původního Pracz přes Praczem, Praczin, Pratce, Praca až k dnešnímu Prace.

Roku 1362 koupila část osady kapitula sv. Petra a Pavla v Brně, zbývající část pak v roce 1386. Od toho roku patřila celá osada o 12 chalupách ke statku sv. Petra.

Prace velmi utrpěla během třicetileté války, kdy z 25 rodin zůstal pouze jeden člověk. V roce 1653 začalo nové osidlování obce. Toto osidlování přerušil vpád Tatarů na Moravu v roce 1663. Vojska zničila vše vybudované až na kostel a jedinou chalupu. Dne 2. 12. 1805 byla obec Prace středem Bitvy tří císařů. Jak vyhlížela dědina po bitvě, o tom svědčí tento zápis: "Polední slunce spatřilo vesnici zkrvavenou, rozstřílenou, plnou vojska živého i mrtvého. Z padesáti domů byly jen tři zachovány". Roku 1866 táhlo vesnicí dvakrát pruské vojsko.

V letech 1910 – 1912 byl z iniciativy p. Aloise Slováka podle projektu Dr. Josefa Fanty postaven památník Mohyla míru k uctění padlých v bitvě u Slavkova.

Prace vytrpěla své též během 1. sv. války 1914 - 1918, při níž zemřelo 27 občanů. Jejich jména jsou vryta do pomníku padlých, který postavili občané v roce 1921.

Druhá světová válka zasáhla obec nejvíce v jejím závěru tj. v dubnu roku 1945. Ve druhé polovině měsíce dubna 1945 se odehrávaly v okolí obce osvobozovací boje, kdy opět pratecké návrší bylo těmito boji zasaženo nejvíce. 24. dubna 1945 byla obec Prace osvobozena a při osvobozování obce padlo 32 sovětských vojáků. Při osvobozování obce a na následky druhé světové války přišlo o život 6 občanů obce. Dopady druhé světové se projeví i v poválečných letech dalšími tragickými událostmi.

V roce 1951 chlapci našli dvě protipěchotní miny. Krátce poté došlo k výbuchu jedné z nich v přítomnosti chlapců. Ode dne výbuchu do tří dnů zemřelo 7 devíti až dvanáctiletých malých kamarádů. Na jejich památku byl postaven v témže roce pomník. K pietní vzpomínce 50. výročí tragické události byl zhotoven památný kámen z pískovce z oblasti prateckého regionu, na kterém je replika smrtící miny ve skutečné velikosti, křížek a tabulka s nápisem¹.

Prace jako samostatná obec v roce 1985 správně zanikla a sloučila se s městem Šlapanice. K jejímu osamostatnění pak opět došlo až v roce 1991².

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Prace u Brna se podle počtu obyvatel řadí mezi středně velké obce v rámci území MAS. Velikost obce byla určena na základě srovnání s ostatními členskými obcemi MAS Slavkovské bojiště a jejich následným rozdělením do kategorií podle počtu obyvatel na malé, střední a velké obce (viz Příloha č. 1). V obci žilo k 31. 12. 2019 938 obyvatel, z toho 470 mužů a 468 žen, průměrný věk obyvatel obce je 41,4 let (Veřejná databáze, ČSÚ, 2019).

¹ Vovesný, J., Historie a současnost obce, dostupné na www.praceubrna.cz

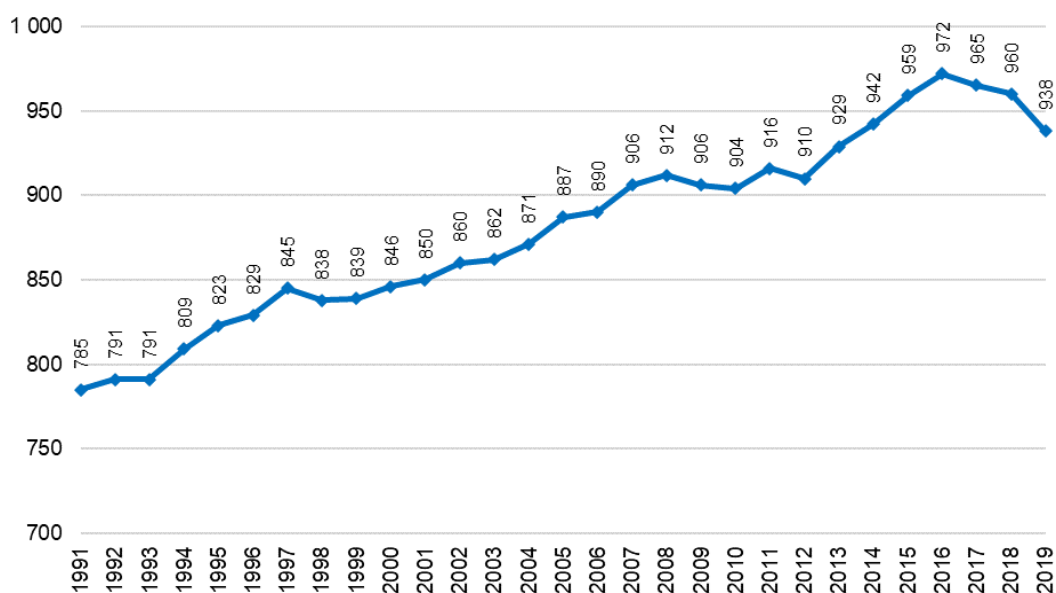
² Pratecký zpravodaj 1/2020

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2005-2019

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Počet obyvatel k 31.12.
2005	8	7	31	16	1	15	16	887
2006	11	8	20	20	3	-	3	890
2007	12	5	30	21	7	9	16	906
2008	8	5	19	16	3	3	6	912
2009	13	8	14	25	5	-11	-6	906
2010	5	7	22	22	-2	-	-2	904
2011	14	10	42	24	4	18	22	916
2012	11	12	10	15	-1	-5	-6	910
2013	17	10	30	18	7	12	19	929
2014	13	6	38	32	7	6	13	942
2015	16	11	31	19	5	12	17	959
2016	18	8	23	20	10	3	13	972
2017	12	10	10	19	2	-9	-7	965
2018	13	10	31	39	3	-8	-5	960
2019	8	5	16	41	3	-25	-22	938

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2020, dostupné na www.czso.cz

Podobně jako jiné jihomoravské obce prodělala Prace vývoj obyvatelstva v návaznosti na lokální zaměstnatelnost. Ve „zlaté době“ jednotných zemědělských družstev se v obci držel stabilní počet obyvatel, který začal klesat v závislosti na sdružování JZD do větších celků. Opětovný příliv nových obyvatel zaznamenává obec v porevoluční době. Demografické údaje vykazují pozvolný, stabilní nárůst obyvatelstva spojený s migrací obyvatel ze sídelních měst na venkov.

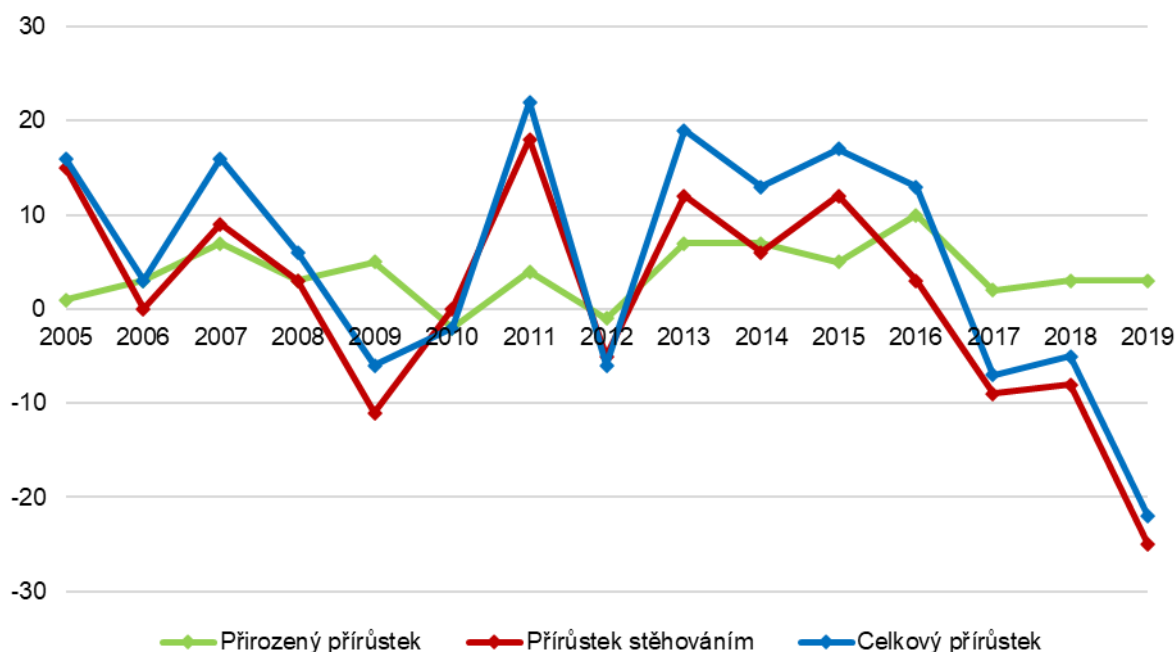

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1991-2019

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2020, dostupné na www.czso.cz

Migrační a celkový přírůstek obyvatel

Do roku 2015 vykazovali přírůstky kladných hodnot v důsledku prodeje starých domů a stěhování mladých rodin do stávající zástavby. Obec též vlastnila pozemky k výstavbě cca 10 rodinných domů. Od roku 2016 však dochází k výraznému poklesu migračního přírůstku, jež má významný vliv na celkový přírůstek, byť přirozený přírůstek se drží v posledních letech v kladných, nicméně minimálních hodnotách.

Z grafu závislosti celkového a migračního přírůstku je zřejmé, že celkový přírůstek je značně ovlivněn migrací, mírněji pak porodností, která je v celorepublikovém průměru nízká.

Obr. 3: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2005-2019

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2020, dostupné na www.czso.cz

Věkové složení obyvatelstva

Věkové poměry v území vyjadřuje index stáří, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let, který vypovídá o tom, zdali na daném území dochází ke stárnutí obyvatelstva. Na konci roku 2014 byl index stáří obyvatelstva 100,6 a počet produktivních obyvatel (od 15 – 64 let) činil 623 osob, podrobněji viz tabulka³. Ve srovnání s rokem 2019 došlo za posledních 5 let k nárůstu indexu stáří na 110,7 a tedy ke zvýšení počtu obyvatel v poproduktivním věku oproti skupině do 15 let. Též došlo k poklesu

³ Veřejná databáze, ČSÚ, 2015

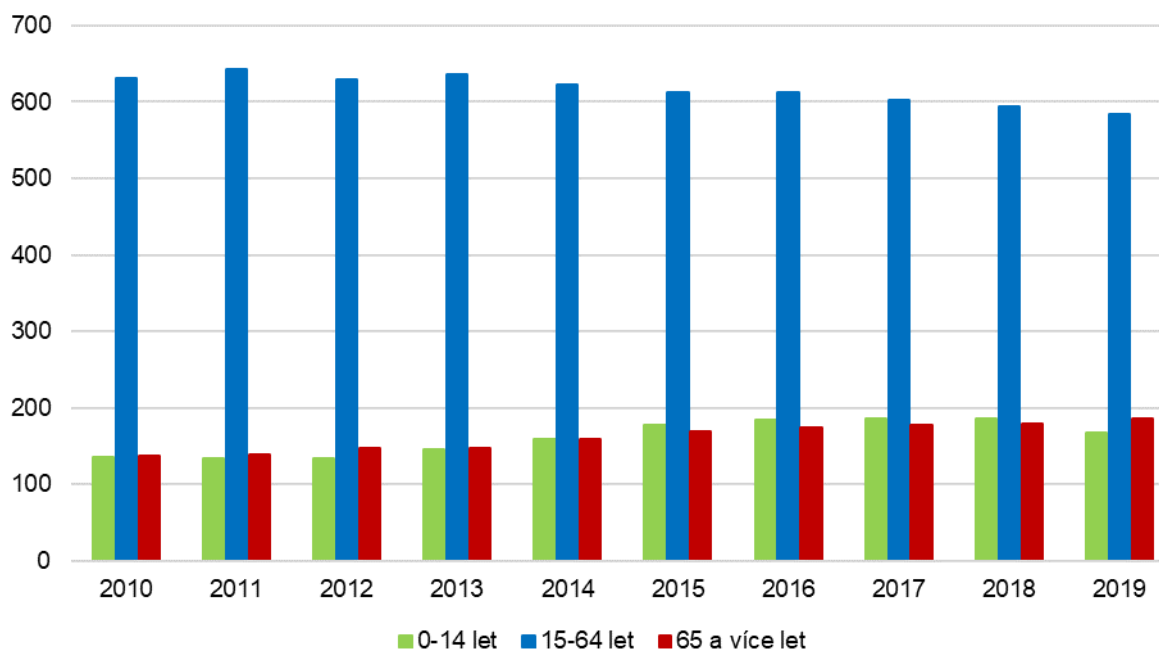
osob v produktivní skupině obyvatel o 40 obyvatel oproti roku 2014 (z 623 na 584 obyvatel ke konci roku 2019).

Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2019

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stáří
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Prace	938	168	584	186	17,9	62,3	19,8	110,7

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2020

Poměr věkových kategorií byl krátkodobě vyrovnaný (v letech 2013-2014), v letech 2015-2018 vykazovaly grafy pozitivní vývoj, kdy převažovala předproduktivní složka populace nad poproduktivní, avšak v roce 2019 se začala převažovat poproduktivní složka nad skupinou 0-14 let a dochází tak stejně, jako ve zbytku republiky, ke stárnutí obyvatelstva, se kterým je nutno ve strategii obce počítat.

Obr. 4: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2010-2019

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2020

Vzdělanostní struktura obyvatel

Mezi obyvatelstvem v produktivním věku převažují obyvatelé s ukončeným středoškolským vzděláním bez maturity. Dále jsou zastoupeny skupiny s ukončeným středoškolským vzděláním s maturitou, se základním vzděláním, v menší míře pak obyvatelé s vysokoškolským vzděláním a vyšším odborným vzděláním. Podíl vysokoškolsky vzdělaného

obyvatelstva je tedy nižší, než je průměr pro okres Brno-venkov. V obci žije 8 % vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, zatímco v okrese Brno-venkov tato hodnota dosahuje 12,5 %⁴.

Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání

	Počet obyvatel ve věku 15 a více k 26.3.2011	Nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)						
		bez vzdělání	základní vč. Neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské
Prace	762	1	137	319	187	17	8	73
SO ORP Šlapanice	52 828	173	8 214	16 944	15 059	1 375	651	8 482
okres Brno-venkov	174 158	552	30 556	61 793	46 597	4 490	2 059	21 915

Zdroj: ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz

Sociální situace v obci

Občané cizích národností tvoří organizované národnostní menšiny. Jejich soužití s ostatními obyvateli obce je bezproblémové.

Obec neregistruje žádné problémy s uživateli návykových látek. Sociálně slabé skupiny nejsou v obci zastoupeny, potenciální sociálně slabí či sociálně vyloučení jedinci by byli začleněni do komunitního plánování sociálních programů a služeb pod ORP Šlapanice.

Spolková, osvětová a informační činnost

V obci působí několik sdružení. Jedná se o Sbor dobrovolných hasičů Prace, Sportovní klub Prace, Myslivecké sdružení Mohyla míru, Klub stolního tenisu Prace a Špunti Prace. Akce spolků a obce koordinuje výbor zastupitelstva pro sport a práci s mládeží spolu s kulturním výborem. Kulturní výbor pak pořádá různé pravidelné i jednorázové akce, jako jsou přednášky, divadla či gratulace jubilantům.

▪ SDH Prace

SDH Prace pořádá pravidelné sběry železného šrotu a úklidy obce, mezi jejich významné akce v obci patří Ostatkový průvod s masopustní zábavou a zájezdy. Hasiči rovněž usilují o

⁴ ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz

vedení mládeže k požárnímu sportu. SDH má asi 40 členů, z toho 11 je v zásahové jednotce⁵. Obec plánuje v následujících letech provést výstavbu hasičské zbrojnice.

▪ **SK Prace**

SK Prace zahrnuje několik sportovních oddílů a týmů: fotbalové mužstvo dospělých, futsalový tým Napoleon, v kategorii mládeže jsou to dvě družstva, starší a mladší fotbalová příprava. Celkem sdružuje SK přes 100 členů, z toho téměř 80 je aktivních sportovců a 25 v mládežnických kategoriích. SK Prace sdružuje i tyto rekreační sporty: nohejbal, volejbal, petanque a šipky. V těchto odvětvích soupeří po celou sezonu několik desítek sportovců i sportovkyň⁶.

▪ **MS Mohyla míru**

Myslivecký spolek má v obci dlouholetou tradici. Především v zimním období provádějí členové přikrmování drobné i spárkaté zvěře. Každoročně pořádají myslivci např. akce Poslední leč či Myslivecký ples, pro které využívají místní kulturní dům.

▪ **KST Prace**

Oddíl stolního tenisu byl dle pratecké kroniky v obci založen v roce 1968 v rámci Sokola Prace. KST Prace vede oddíl žáků, dorostu a dospělých.

▪ **Špunti Prace**

Tábornický klub Špunti Prace pořádá pravidelně každý rok přívěsnický tábor. Po celý rok se Špunti scházejí v prostorách staré fary, kterou jim obec propůjčuje.

▪ **Podpora spolkového života ze strany obce**

Obec poskytuje spolkům prostory kulturního domu, v případě žádosti jednotlivých spolků jim obec též přispívá formou dotace na provoz či konkrétní akce. Obec umožňuje bezplatné pronájmy ve svých prostorách – SK částečně vlastní hřiště s kabinami, část pozemku hřiště ale leží na pozemcích soukromých majitelů. Ze strany majitelů pozemků bohužel není zájem odprodat je sportovnímu klubu. Tato skutečnost znemožňuje sportovnímu klubu čerpat dotace, které jsou téměř vždy vázány na majetek ve vlastnictví spolku.

⁵ SDH Prace, dostupné na www.sdhprace.cz

⁶ SK Prace, www.skprace.cz

▪ **Významné akce v obci**

Obec v kulturním domě organizuje, nebo se spolupodílí na organizaci divadelních představení, přednášek, besed, dětského maškarního karnevalu a setkání seniorů. Pratecká farnost pak pořádá tradiční Živý Betlém a vánoční koncerty v kostele v Praci, pod farností též působí pěvecký sbor Schóla.

Obec v spolupráci se školou pořádá každoroční Babské hody, oslavu Svátku matek a pravidelné akce pro rodiny.

▪ **Informování občanů**

Jako základní zdroj informací ohledně dění v obci občané nejvíce využívají zpravodaj, hlášení rozhlasu a webové stránky. Zpravodaj a rozhlas pak hodnotí jako relativně kvalitní zdroj informací. Jako další zdroj informací o obci občané využívají též Facebook. Objevily se připomínky týkající se zastaralosti informací a nepřehlednosti webových stránek obce. Dotazovaní dále poukazovali na špatnou komunikaci, popř. neochotu zastupitelstva navzájem táhnout za jeden provaz⁷.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

▪ **Struktura podnikatelských subjektů v obci**

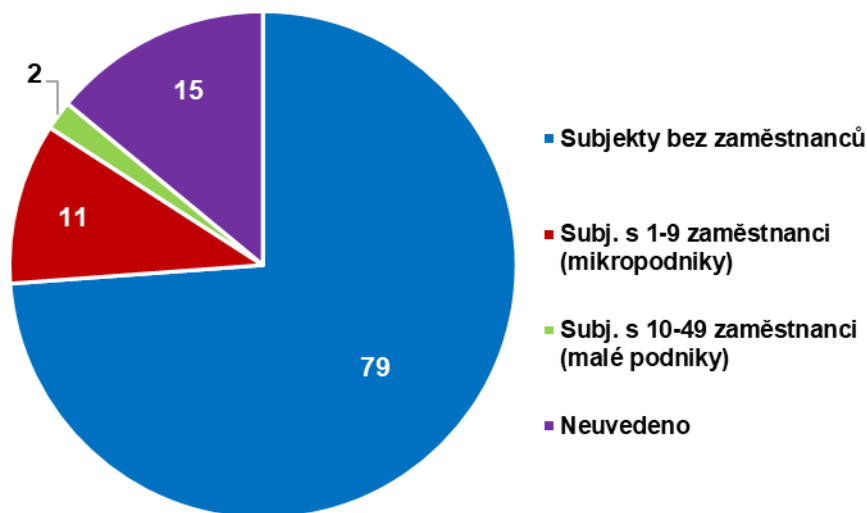
V obci působilo k 31.12.2019 celkem 108 podnikatelských subjektů se zjištěnou aktivitou. Nejvíce jich působilo v rámci stavebnictví, v průmyslu a další nejvíce zastoupenou činností byl velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel. Na území obce převažovali ke konci roku 2019 hlavně subjekty bez zaměstnanců a dále mikropodniky do 9 zaměstnanců (viz obr. 5 níže). Oproti údajům zjišťovaným pro předchozí Program rozvoje obce Prace došlo od roku 2014 k nepatrnému nárůstu jak ekonomických subjektů bez zaměstnanců (75→79 subjektů) a mikropodniků (10→11 subjektů) a stejně tak k nárůstu počtu subjektů se zjištěnou aktivitou jako celku (102→108 subjektů).

⁷ Dotazníkové šetření, 2020

Tab. 4: Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE

Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou	108
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	6
B-E Průmysl celkem	19
F Stavebnictví	25
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	12
H Doprava a skladování	6
I Ubytování, stravování a pohostinství	6
J Informační a komunikační činnosti	3
K Peněžnictví a pojišťovnictví	2
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	10
N Administrativní a podpůrné činnosti	2
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2
P Vzdělávání	5
Q Zdravotní a sociální péče	1
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1
S Ostatní činnosti	7
Nezjištěno	0

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, stav ke dni 31.12.2019, dostupné na www.czso.cz

Obr. 5: Rozdělení podniků dle počtu zaměstnanců (zjištěná aktivita)

Zdroj: Český statistický úřad, stav k 31. 12. 2019, dostupné na www.czso.cz

▪ Charakteristika klíčových subjektů

Největším zaměstnavatelem v obci je firma Dako Brno spol. s r.o., která se zabývá stavebnictvím, montážemi, výrobou stavebních hmot a pozemním stavitelstvím. Firma sídlí v

areálu bývalého zemědělského družstva, které již zhruba z poloviny vlastní, druhá část areálu pak má ve vlastnictví firma Bonagro a.s. Blažovice. V obci také působí Drůbežárna Prace sídlící na Blažovské ulici. V obci se pak ještě nachází stolárna a několik dalších drobných živností. Většinou jde o rodinné podniky.

▪ **Spolupráce obce s podnikateli, podpora podnikání a plochy pro podnikání**

Obec podporuje podnikatelskou činnost v obci prostřednictvím zadávání zakázek místním živnostníkům. Respondenti dále navrhovali nabídnout do pronájmu vyhovující prostory či prostory k rekonstrukci, které by byly vhodné k podnikání⁸, avšak obec nevlastní plochy a prostory využitelné pro podnikání, je zde jen možnost drobného podnikání, případně drobné výroby v bytové zástavbě nebo nových rodinných domech.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané by dali přednost využití stávajících objektů a volných ploch v obci před novou výstavbou komerčních ploch (Dotazníkové šetření, 2020).

▪ **Charakter zemědělské výroby**

V obci působí dva drobní farmáři a drůbežárna Prace. Zaměřují se na drobnou výrobu rostlinnou i živočišnou. V obci není významný zemědělský zaměstnavatel. Na katastru obce a v okolních obcích hospodaří BONAGRO, a.s. Blažovice.

▪ **Pozemkové úpravy a územní plán**

Komplexní pozemkové úpravy v obci neprobíhají, nedošlo k domluvě vlastníků zemědělské půdy.

Územní plán obce Prace je platný od 22.12.2009. Doposud nabyly účinnosti celkem 3 změny územního plánu, a to Změna č. I (2011), Změna č. 2A (2/2019) a Změna č. 2B (10/2019).

Rozvoj obce je dle změny územního plánu č. 2B orientován do následujících sektorů jejího území:

- v jihovýchodním a jihozápadním sektoru, navazujícím na jihu na silnici III/4176 k Mohyle míru a na západě na silnici II/417 ke Kobylnicím, je na svazích Prateckého kopce navržen postupný dlouhodobý rozvoj zastavitelných ploch a územních rezerv pro rodinné formy bydlení příměstského venkovského charakteru včetně odpovídajícího zázemí občanské vybavenosti a rekreace. Plochy bydlení jsou v centrální poloze doplněny o plochu sídelní zeleně. Krajinný obraz bude na jižním okraji obohacen plochou krajinné zeleně, která zarámuje zástavbu v krajinném obrazu.

⁸ Dotazníkové šetření, 2020

- v severovýchodním sektoru s osou silnice II/417 ve směru na Křenovice a Slavkov je navržena revitalizace areálu ZD Bonagro. Plochy jižně od silnice II/417 a plochy navazující na severní výběžek zastavěného území jsou navrženy pro rozvoj smíšených forem bydlení.
 - v severozápadním sektoru je jižně od silnice III/4178 podél Prateckého potoka navržena lokalita Tálky jako zastavitelná plocha rodinného bydlení⁹.
- Obec v současné době začíná s přípravami změny ÚP č. 3.

▪ Komerční služby v obci

V obci jsou dvě pohostinství, z nichž ani v jednom se nevaří, 3 prodejny potravin/smíšeného zboží a pošta. Obecně je nabídka komerčních služeb nízká, obyvatelé musí za službami dojíždět do Šlapanic, Slavkova či Brna.

Tab. 5: Nabídka služeb v obci Prace v roce 2020

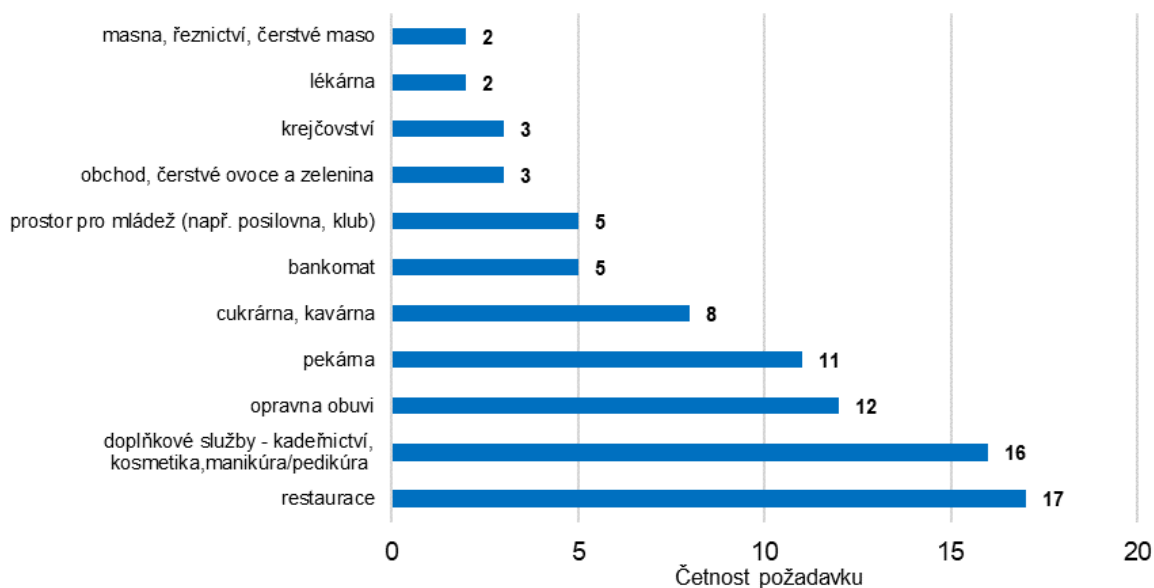
OBEC	Stolařství, truhlářství	Instalatér, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví, kosmetika	Opravy motor. vozidel	Masáže	Potraviny / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
Prace	1	1	-	-	-	-	1	1	-	3	-	1	-	2

Zdroj: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2020

▪ Chybějící komerční služby

V dotazníkovém šetření se třetina občanů vyjádřila, že jim v obci chybí některé komerční služby. V otevřené otázce se vyjádřilo celkem 68 (38,4 %) respondentů. Občané nejvíce postrádají restauraci, doplňkové služby jako je pedikúra, kosmetika, opravnu obuvi a pekárnu. U ostatních služeb je diskutabilní, zda by se v obci užily (Dotazníkové šetření, 2020).

⁹ Změna ÚP Prace č. 2B

Obr. 6: Chybějící služby v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

Atraktivita cestovního ruchu

V katastru obce se nachází památník Mohyla míru, který je významným turistickým bodem a který připomíná bitvu u Slavkova. Tento památník je zároveň jedním z působišť Muzea Brněnska. Netradičně pojatá multimediální expozice „Bitva tří císařů. Slavkov/Austerlitz 1805“ využívá moderních audiovizuálních prostředků, včetně volby komentáře v některém z pěti jazyků (ČJ, AJ, NJ, FJ, RJ). Roku 2010 byl otevřen nový víceúčelový pavilon s novou částí expozice, nazvanou „Fenomén Austerlitz“ – bitva u Slavkova, bitva a historická paměť, ohlas a tradice bitvy¹⁰. V rámci památníku funguje kavárna a prodejna suvenýrů, provozuje je Muzeum Brněnska, p. o., zřízená Jihomoravským krajem. Kavárna je v provozu jen v otvírací době muzea. V roce 2019 navštívilo památník 25 651 návštěvníků¹¹.

▪ **Kostel v Praci**

Barokní kostel Povýšení svatého Kříže byl postaven z vlastního jmění kostela v letech 1728-1730 na místě již zchátralého kostela předchozího.

Věž kostela bývala vyšší než nyní: kvůli stavebním poruchám musela být roku 1819 poněkud snížena. Jsou na ní dva zvony, velký ocelový z roku 1921 za 10 000 Kč od firmy Ignác

¹⁰ Památník Mohyla míru, dostupné na www.cz-museums.cz

¹¹ Zpráva o činnosti za rok 2019, dostupné na <http://muzeum.muzeumbrnenska.cz/>

Starek Brno a menší s váhou 280 kg ulitý roku 1709¹². V roce 2021 bude provedena oprava první části hřbitovní zdi, na niž obec získala dotaci ve výši 200 tis. Kč¹³.

Turistická infrastruktura

V obci se nenachází žádné ubytovací ani stravovací zařízení, nejbližší ubytovací, ale též stravovací kapacity se nacházejí v Újezdě u Brna, Křenovicích a Šlapanicích. V letních měsících mají návštěvníci možnost využít pouze občerstvení Zastávka U Richarda na prateckém hřišti, při Památníku Mohyla Míru pak funguje kavárna.

Trh práce

▪ Obyvatelé v aktivním věku

V Praci žilo k poslednímu Sčítání lidu, domů a bytů 624 obyvatel v produktivním věku, tato skupina tvořila 70,6 % obyvatelstva obce (k 31.12.2019 pak 584 osob v produktivním věku – 62,3 % obyvatelstva)¹⁴.

▪ Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

V roce 2011 žilo v obci podle údajů SLDB 444 ekonomicky aktivních obyvatel. Z toho 417 osob bylo zaměstnaných nebo samostatně výdělečně činných, 27 bylo nezaměstnaných. V obci žilo 14 pracujících důchodců a 6 žen na mateřské dovolené. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo obce činilo cca 50,2 %, z nichž zaměstnaných je 94 % obyvatel. Dle jednotlivých sektorů bylo zaměstnáno v zemědělství 5 %, 32,6 % ve stavebnictví a průmyslu, 48,2 % ve službách a 14,2 % nebylo zjištěno¹⁵.

▪ Vyjížděka za prací

V obci je minimální nabídka pracovních příležitostí. Občané jsou tudíž nuceni za svou práci dojíždět. Za prací vyjíždělo dle SLDB 2011 56,8 % občanů z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel, jichž bylo 444, 191 občanů dojíždělo do jiného okresu kraje, převážně do

¹² Prace, kostel Povýšení sv. Kříže, dostupné na www.nockostelu.cz

¹³ Pratecký zpravodaj 3/2020

¹⁴ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

¹⁵ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

Brna. Významná je také dojíždka do Šlapanic. Cesta do práce ale převážně trvá do 60 minut¹⁶.

▪ Míra nezaměstnanosti

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR udává míru nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných osob) v obci za leden 2021 ve výši 4,1 %, tedy vyšší než je průměr pro okres Brno-venkov za totéž období, který činil 3,5 %. Aktuálně (1/2021) je v obci 24 dosažitelných uchazečů o zaměstnání na 27 volných pracovních míst¹⁷. V obci bylo k poslednímu prosinci 2019 zjištěno 7 dlouhodobě nezaměstnaných občanů (tzn. déle než 12 měsíců)¹⁸.

Tab. 6: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2007-2014

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020
Prace	4,5	4,6	3,6	2,7	3,0	4,1

Zdroj: Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>

▪ Opatření na podporu zaměstnanosti v obci

Obec využívá veřejně prospěšné práce jako prostředek sociálního zaměstnávání. Na údržbě veřejných prostranství a zeleně v obci se podílejí 2 pracovníci registrovaní na Úřadu práce. Jde o místní, dlouhodobě nezaměstnané obyvatele.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Obec je vybavena základní technickou infrastrukturou. V ohledu technické infrastruktury vyjadřují obyvatelé všeobecnou spokojenost.

▪ Elektřina

Obec Prace je zásobována elektrickou energií z vedení VN 130 22 kV, procházejícího severozápadně od obce ve směru od Kobylnic, ze kterého jsou vedeny odbočky k jednotlivým napájecím transformovněm, rozmístěným po obvodu zastavěného území, které zásobují obec a samostatná odbočka pro zásobení ZD. Rozvodná síť NN je tvořena

¹⁶ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

¹⁷ Nezaměstnanost v obcích od března 2014, dostupné z <https://data.mpsv.cz/>

¹⁸ Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>

venkovním vedením zčásti na střešnicích a konzolách, většinou na betonových sloupech. Domovní přípojky jsou provedeny venkovním vedením a závěsnými kabely¹⁹.

Za pomoci dotace z programu Efekt 2019 se v rámci akce „Revitalizace veřejného osvětlení“ vyměnili všechny světelné zdroje. Namontovány byly zářiče na bázi LED, čímž se značně zvýšila svítivost a světelný tok a zároveň se snížila spotřeba elektrického proudu. Veřejné osvětlení tak již splňuje požadavky norem a platných předpisů²⁰.

▪ **Voda**

Voda je rozvedena prostřednictvím veřejného vodovodu, dle hygienických parametrů vyhovuje pro pití dle ČSN. Obec Prace je zásobována vodou ze Skupinového vodovodu Šlapanice, který je pod tlakem VDJ Šlapanice-Hraničky (2x1000 m³ s max. hladinou 290 m n. m.), do něhož je voda dodávána z vodovodního systému města Brna- z VDJ Stránská skála. Odtud je veden zásobovací řad přes Šlapanice do Blažovic. Ze zásobovacího řadu odbočuje přívod do Prace a část sítě s nedostatečnými tlakovými poměry je zásobena přes AT stanici. Skupinový vodovod kromě obce Prace zásobuje ještě město Šlapanice a obce Kobylnice, Jiříkovice, Ponětovice, Blažovice²¹.

V současné chvíli probíhá stavba prateckého vodojemu, jež je součástí velké stavby s názvem „Posílení skupinového vodovodu, II. etapa“, o celkových nákladech cca 164 mil Kč. Cílem je zajištění dostatku pitné vody pro obce sdružené ve „Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko“ nejen pro současný stav a počet obyvatel, ale i pro zajištění jejich rozvoje a výstavbu nových rodinných domů, bytů a staveb občanského vybavení. Stavba by měla být dokončena v červenci 2021²².

▪ **Kanalizace**

V Praci je nově vybudována oddílná splašková kanalizace s přečerpáním splaškových odpadních vod do PČS Ponětovice, odkud jsou přečerpávány do stoky FII kanalizační sítě města Brna a dále na ÚČOV Brno-Modřice. Splašková kanalizační síť obce Prace je součástí oddílného systému odkanalizování oblasti Šlapanice – Říčka²³. V návrhu bylo

¹⁹ Územní plán Prace, 2009

²⁰ Pratecký zpravodaj, říjen 2019

²¹ Územní plán Prace, 2009

²² Pratecký zpravodaj, 4/2020

²³ Změna ÚP č. 2B, 2019

počítáno spíše s regresivním demografickým vývojem v obci, proto je kapacita kanalizace limitujícím faktorem pro rozvoj vesnice.

Dešťové vody jsou odváděny jednotlivými větvemi původní obecní dešťové kanalizace do vodoteče Pratecký potok, polovina dešťové kanalizace k Mohyle míru byla rekonstruována v rámci celkové rekonstrukce kanalizace²⁴.

V posledních letech byla uskutečněna přeložka obecní dešťové kanalizace a užitkového vodovodu v ulici Tálky²⁵.

▪ Plyn

V obci byla provedena plynofikace s napojením STL přípojkou PE 160/PN 4 v délce 1 960 m na RS VTL/STL v Kobylnici. Při výstavbě rozvojových lokalit bude třeba uvažovat o posílení zdrojů²⁶.

▪ Ostatní technická vybavenost

Obec je vybavena připojením k internetu, které občané využívají. Společnost VIVO CONNECTION spol. s r.o. přivedla optický kabel do obce a v následujících letech má dojít k postupnému rozvodu optiky po obci. Občané řeší připojení k internetu prostřednictvím sítě soukromých WIFI.

▪ Nakládání s odpady

Od r. 2011 je v obci Prace zřízeno sběrné místo na obecním úřadě, kam mohou občané odevzdávat nepotřebnou drobnou elektroniku. Větší elektroniku pak občané ukládají na sběrném místě v ulici Za Humny. Obec se zapojuje do programů Elektrowin (recyklace elektrických zařízení) a Ekolamp (recyklace úsporných žárovek). Dvakrát ročně je organizován svoz nebezpečného odpadu a dvakrát ročně svoz velkoobjemového odpadu. Na pravidelných úklidech obce se podílejí obecní zaměstnanci a SDH Prace.

V obci jsou umístěny kontejnery:

- na plast a drobný kovový odpad (v ulici Za humny (u prodejny Mydos), v ulici K rybníku (u obchodu U Válků), v ulici K Mohyle míru (u garáží);
- na papír (na návsi u obchodu U Válků (hasička) a v ulici K Mohyle míru);

²⁴ Územní plán Prace, 2009

²⁵ Pratecký zpravodaj, říjen 2019

²⁶ Změna ÚP č. 2B, 2019

- na bioodpad (10 ks hnědých kontejnerů na biologicky rozložitelný odpad je umístěno po obci);
- na sklo (v ulici Spojovací (u Hlávkových), v ulici Za humny (u prodejny Mydos) a v ulici K rybníku (u obchodu U Válků) je kontejner na bílé sklo);
- na drobný kovový odpad (malé černé kontejnery v ulici Za humny (u prodejny Mydos), v ulici K rybníku (u obchodu U Válků) a na sběrném místě v ul. K Mohyle míru)²⁷.

Kromě výše zmíněných kontejnerů mohou též občané odevzdávat použitý jedlý olej a tuk, nádoba na sběr je umístěna v budově OÚ. Občané také měli možnost si zdarma zažádat o domácí kompostéry, které obec přidělovala v rámci dotačního titulu v rámci svazku Mohyla míru.

V roce 2020 byl zbudován sběrný dvůr v Kobylnicích, kam mohou občané Prace odevzdávat veškerý odpad zdarma, s výjimkou stavebního odpadu a sutí, pneumatik, zemin a kamení, které jsou zpoplatněny²⁸.

Z dotazníkového šetření vyplynul zájem občanů o třídění odpadů, nejvíce se pak v obci vytřídí plasty, sklo, papír a elektroodpady. Občané by v obci uvítali více kontejnerů (zejm. na plast, papír a bioodpad v některých částech obce) a rozmístěných odpadkových košů. Co se týče otevírací doby sběrného dvora, zhruba 1/2 respondentů ji uvádí jako vyhovující. Druhá polovina, dle grafického zobrazení, neví o možnosti sběrného dvora v Kobylnicích, to vyplynulo též z otevřené otázky²⁹.

Obec se potýká s problémem věčného nepořádku okolo nádob na sběrných místech pro svoz odpadů, kdy v případě momentálně plných nádob je vysypán odpad na zem nebo do kontejnerů na jiný druh odpadu³⁰.

²⁷ Obec a životní prostředí, dostupné na www.praceubrna.cz

²⁸ Obec a životní prostředí, dostupné na www.praceubrna.cz

²⁹ Dotazníkové šetření, 2020

³⁰ Pratecký zpravodaj 3/2020

Dopravní infrastruktura

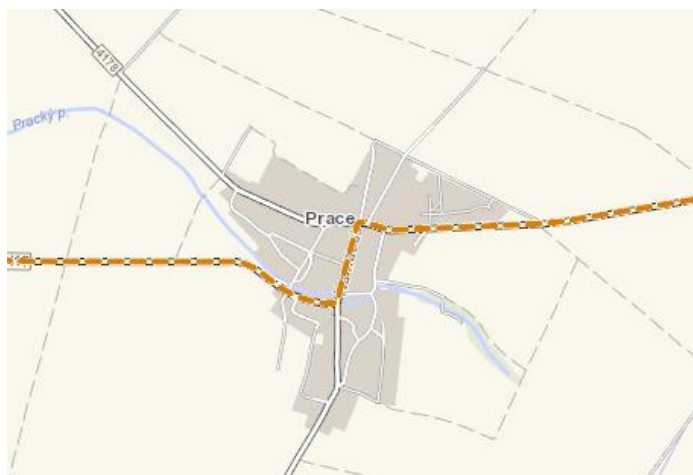
▪ Silnice v obci

Hlavní silnice v obci je komunikací II. třídy číslo 417 Brno-Tuřany-Křenovice, na kterou se napojují silnice oblastního významu III/4176 Prace-Sokolnice-Žatčany (směr jih) a III/4178 Prace-Ponětovice (směr severozápad). Obec leží cca 7 km od nájezdu 203 na dálnici D2 a necelých 9 km od nájezdu na dálnici D1. Změna ÚP č. 2B počítá s opravou silnice III/4176, která si v úseku od jižní hranice zastavěného území obce k Mohyle míru vyžádá dílčí zábor pozemků pro úpravu oblouku a odvodňovací příkop.

V roce 2020 byla dokončena rekonstrukce silnice a výstavba nových parkovacích stání a chodníků v horní části ulice K Mohyle míru. Jedním z dlouhodobých cílů obce je pak prodloužení osvětleného chodníku až do blízkosti památníku a muzea na vrcholu Prateckého kopce, který by mohl sloužit především občanům a maminkám s kočárky při vycházkách na Mohylu míru. V současné době je tento investiční záměr konzultován se SUS JMK. Dále je v plánu provést stavební úpravy místní komunikace v ulici Školní³¹, do budoucna se též počítá se stavebními úpravami na ul. Příčky, Tálky a Zahrádky a Za Humny.

▪ Intenzita provozu a hluková zátěž

Intenzita provozu na měřené komunikaci II/417 je podle údajů Ředitelství silnic a dálnic ČR již relativně vysoká. Na této silnici udává interaktivní mapa ŘSD provoz 1001 – 3000 vozidel za den. Ve srovnání s údaji z předchozího programu rozvoje obce došlo k nárůstu dopravy na této komunikaci (původní hodnoty - 501-1000 vozidel/24 hodin)³².

Obr. 7: Intenzita provozu v Praci

Zdroj: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

³¹ Pratecký zpravodaj 4/2020

³² Celostátní sčítání dopravy, ŘSD, 2016

V dotazníkovém šetření občané opakovaně vyjádřili svou nespokojenost s hlukovým zatížením z dopravy. V tomto ohledu je sice zásadnější hlukové zatížení z blízkého letiště, přesto se objevily i stížnosti na hluk způsobený nákladní automobilovou dopravou a spojený s nedodržováním povolené rychlosti v obci³³.

▪ **Železniční tratě v blízkosti obce**

Obec nemá železniční trať, územím obce však prochází koridor vysokorychlostní železniční dopravy VR1 Brno – Ostrava – hranice ČR/Polsko. Obec leží 2 km od železniční stanice Ponětovice a 5 km od železniční stanice Šlapanice, další železniční stanice jsou v Blažovicích, v Křenovicích a ve Zbýšově.

V severovýchodním sektoru obce je do budoucna plánována přeložka silnice II. třídy, která má sloužit jako obchvat obce, měla by být napojena na jihovýchodní tangentu. Jde o dlouhodobý výhled, projekt není plánován ve střednědobém horizontu.

▪ **Údržba místních komunikací**

Respondenti velmi kladně hodnotí údržbu a stav chodníků (77,4 % spokojeno/spíše spokojeno). Nižší spokojenost však projeví v souvislosti s provozem na silnicích (29,2 % nespokojeno/spíše nespokojeno, 58,2 % spokojeno/spíše spokojeno). Nejnižší spokojenost pak respondenti vyjadřují v souvislosti s parkováním, to je 46,3 % nespokojeno/spíše nespokojeno a 40,7 % spokojeno/spíše spokojeno. Dotazovaní poukazují na nevhodné parkování na chodnících a komunikacích, mimo parkovací místa, jež ohrožuje občany, kteří musejí za vysokého provozu vstupovat do vozovky, aby daná vozidla obešli. Dále v souvislosti s provozem respondenti upozorňují na nedodržování povolené rychlosti a následně s tím i možné nebezpečí pro obyvatele, jelikož chybí některé bezpečnostní prvky. Uváděli též nevhodné parkování autobusové dopravy³⁴.

▪ **Parkovací kapacity**

Z dotazníkového šetření vyplynula nespokojenost s parkováním v obci. Dotazovaní poukazovali na nevhodné parkování především před objekty občanské vybavenosti (obchod, obecní úřad, pošta), uváděli, že občané velmi často parkují na nevhodných místech na komunikacích a připomínali také nevhodné parkování autobusu³⁵.

³³ Dotazníkové šetření, 2020

³⁴ Dotazníkové šetření, 2020

³⁵ Dotazníkové šetření, 2020

Obec v centru obce při komunikacích nemá bohužel možnost vybudovat parkovací stání, byť tento problém vnímá jako problematický.

▪ **Cyklodoprava**

Obcí neprochází zpevněná cyklostezka, nacházejí se zde tři nezpevněné cyklotrasy, které jsou součástí cyklotrasy Slavkovské bojiště. Pro turistickou a cyklistickou dopravu jsou plánovány další cyklotrasy vedené po účelových polních a lesních cestách. V návrhu územního plánu je zahrnut systém pěších a cyklistických tras, který umožní dostatečnou průchodnost územím pro turistický provoz návštěvníků památkové zóny. Změna ÚP č. 2B vymezuje koridor pro umístění cyklostezky Kobylnice-Prace. Ta by měla být postavena v rámci II. etapy projektu cyklostezek na Šlapanicku, jehož žadatelem byl DSO Šlapanicko³⁶.

Dopravní obslužnost

▪ **Zapojení do IDS**

Všechny autobusové linky č. 48 přijíždějí do Prace po silnici II/417 od Kobylnic a jsou v obci ukončeny na stávajícím obratišti v prostoru ulice Ponětovické. Autobusové zastávky u školy, na návsi a v prostoru dnešního obratiště budou zachovány a doplněny o zastávku v ploše nového obratiště. V Praci jsou tři autobusové zastávky (Prace, točna; Prace, náves; Prace, škola). Obec má v plánu v následujících letech vybudovat novou točnu autobusu, která má být přesunuta až na konec ulice Ponětovské (III/4178) za větrolam vně hranice zastavěného území.

Obec každoročně přispívá na systém IDS JMK a též si navíc platí nadstandard dopravní obslužnosti v rámci IDS JMK (na rok 2021 celkový příspěvek na systém činil necelých 145 tis. Kč)³⁷.

▪ **Počet spojů veřejné dopravy**

Ve všední dny funguje 24 autobusových spojení do Brna, z toho 22 je bezbariérových s možností přepravy handicapovaných osob. O víkendu jezdí 18 autobusů denně, z nichž jsou bezbariérové všechny. Ve všední dny jsou oproti víkendu posíleny zejména ranní spoje mezi 4:30-7:30 a odpolední spoje mezi 15:30-17:30³⁸.

³⁶ Pratecký zpravodaj 4/2020

³⁷ Pratecký zpravodaj 4/2020

³⁸ Spojení, 2020, dostupné na <https://idos.idnes.cz/>

▪ **Kvalita spojení**

Dopravní dostupnost do centra krajského města Brna je dobrá, přepravní doba je 38-50 minut dle provozu, linka je přímá, bez přestupů. Dojíždka do Šlapanic a Tuřan za zdravotnictvím je komplikovanější zvláště pro starší generaci, vyžaduje přestup v Kobylnicích, popř. až v Brně, cesta do Šlapanic tedy může trvat mezi 20 až 65 minutami dle konkrétního místa přestupu. Přímý spoj z obce do Tuřan znamená pro občany snadnější dostupnost zdravotnictví i škol v Tuřanech. Spádová nemocnice v Brně je také hůře dostupná, starší generace a maminky s kočárky musejí několikrát přestupovat. Spojení do Slavkova je možné jen z Brna nebo ze Šlapanic.

▪ **Chybějící spoje**

Z grafu týkajícího se veřejné dopravy vyplynulo, že jsou respondenti s autobusovým spojením spokojeni, avšak v průběhu celého dotazníkového šetření se objevovaly připomínky, že jsou dotazovaní nespokojeni se spojením do Šlapanic, kdy se musí jednou přestupovat a též uváděli, že autobusy nabírají až půlhodinové zpoždění při cestě z Brna zpět do obce, což znemožňuje v případě přestupování stihnout případný navazující spoj³⁹.

5. Vybavenost

Bydlení

▪ **Počet domů v obci**

Dle evidence obecního úřadu se ke konci roku 2020 v obci nacházelo 353 čísel popisných, z toho 15 č.p. jsou nebytové objekty, tedy v obci je 326 obytných domů. Obec nemá ve svém vlastnictví rodinné domy ani byty. Počet nájemních bytů v obci je zanedbatelný.

▪ **Využití obecních nemovitostí**

V budově starého obecního úřadu sídlí obchod, hasičská klubovna, pošta, obecní archiv a archiv knihovny. V dřívějších plánech obce se počítalo s rekonstrukcí tohoto objektu pro bydlení, ta je však v rámci aktuální strategie obce příliš nákladná a má nízkou prioritu.

▪ **Podpora bytové výstavby**

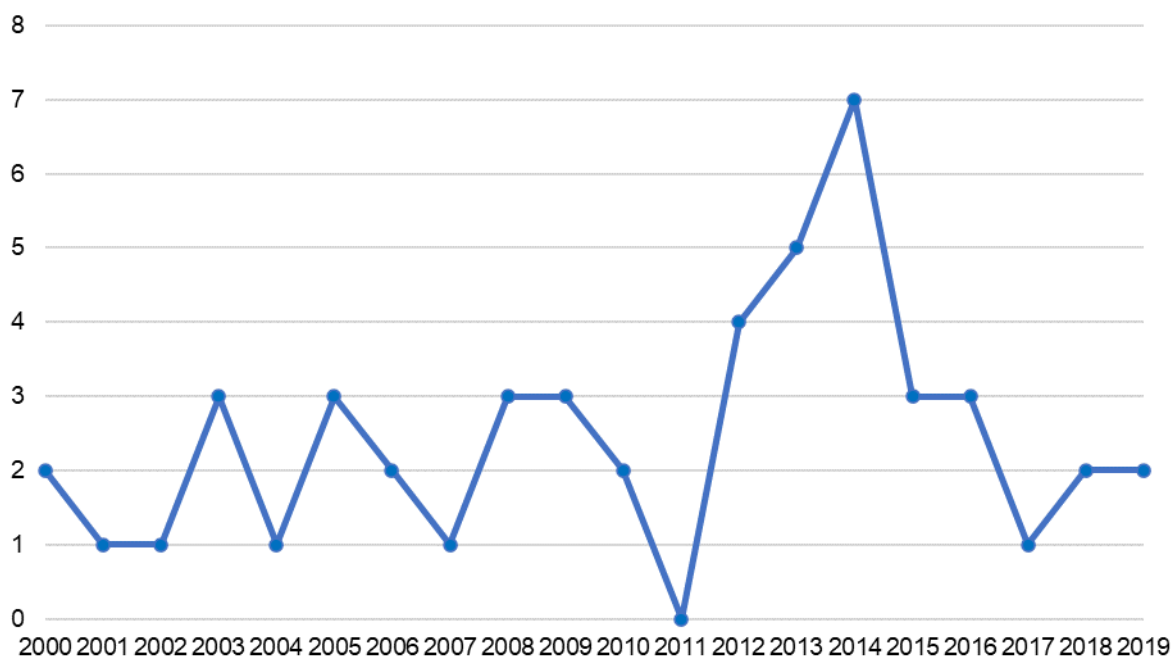
Obec v územním plánu počítá s plochami pro bytovou výstavbu. Obec eviduje cca 10 zájemců o bydlení každý rok. Plochy bydlení jsou navrženy ve smyslu zadání v lokalitách po

³⁹

Dotazníkové šetření, 2020

obvodu a zčásti i uvnitř zastavěného území. Rozvíjejí a doplňují stabilizovanou komplexní soustavu funkcí zajišťujících podmínky pro uspokojování životních, kulturních a společenských potřeb obyvatel. Návrhové plochy nenaruší dané kulturní a civilizační hodnoty prostředí obce, plně je respektována i obohacena hodnota jejího přírodního a krajinného prostředí. Dlouhodobý rozvoj zastavitelných ploch je navržen v jihovýchodním a jihozápadním sektoru obce navazujícím na jihu na silnici III/4176 k Mohyle míru a na západě na silnici II/417 ke Kobylnicím⁴⁰. V roce 2020 začala výstavba RD v ulici K Mohyle míru, mělo by zde být 10 RD. Stejně tak došlo k výstavbě komunikace a infrastruktury v ulici k Mohyle míru a v ulici Příčky, kde je celkově počítáno s výstavbou zhruba 24 nových RD. Dále je plánována další výstavba RD v ulici Tálky a Zahrádky, která však čeká na zbudování infrastruktury (komunikace, inženýrské sítě)⁴¹.

V posledních 19 letech bylo v obci vybudováno celkem 49 bytů⁴².

Obr. 8: Bytová výstavba v obci v letech 2000-2019

Zdroj: Bytová výstavba v obcích Jihomoravského kraje od roku 2000, ČSÚ

▪ Sociální bydlení

Občané se v dotazníkovém šetření vyjádřili jednoznačně pro výstavbu pobytového zařízení pro seniory v obci, zároveň by teď aktuálně bydlení v zařízení pro seniory využilo 33

⁴⁰ Územní plán, 2009

⁴¹ Pratecký zpravodaj 2/2020

⁴² Bytová výstavba v obcích Jihomoravského kraje, ČSÚ, 2020

občanů⁴³. S ohledem na demografický vývoj (viz oddíl Věkové složení obyvatelstva) je zřejmé, že v dlouhodobé strategii má výstavba zařízení pro seniory své místo, ať už půjde o trvalé pobytové zařízení nebo o formu denního stacionáře.

Školství a vzdělávání

V obci je ZŠ a MŠ, působí jako jeden právní subjekt, zřizovatelem je obec.

▪ Mateřská škola

Mateřská škola v obci byla založena již v roce 1948 v budově národní školy, v roce 1975 byla přestěhována do staré budovy bývalé fary, kde zůstala až do roku 2015. Z důvodu nevyhovujícího technického stavu bývalé fary, kde MŠ působila, byla vybudována nová MŠ ve farní zahradě, která byla otevřena v září 2015, následující rok pak došlo k slavnostnímu otevření další třídy MŠ s kapacitou 16 dětí. Aktuální kapacita MŠ je 44 dětí. V budově nové MŠ se nachází dvě místnosti, které jsou využívány jako třídy – jídelna a herna, měnící se odpoledne na lehárnu, kde se denně rozkládají lehátka na spaní po obědě. K mateřské škole náleží menší zahrada s dětskými herními prvky. Rozšířená kapacita MŠ pokrývá potřeby očekávané při migračních i přirozených přírůstcích obyvatel vyhodnocených podle dostupných demografických údajů a v návaznosti na územní plán obce.

Mateřská škola pořádá pro děti vynášení Morany a probouzení broučků na školní zahradě, na podzim Den dýní a další výchovně-vzdělávací programy⁴⁴.

Obec chystá revitalizaci zahrady MŠ I. etapu, na kterou byla získána dotace ve výši 277 482,68 Kč, ta má sloužit pouze pro MŠ. Na ni by následně měla navázat II. etapa revitalizace, která by již mohla sloužit i pro veřejnost.

▪ Základní škola

Základní škola Prace je malotřídní venkovská škola, založená v roce 1823. Původně byla místní škola spojena se ZŠ v Kobylnicích tak, že žáci 1. a 3. ročníku obou obcí navštěvovali školu v Kobylnicích a žáci 2. a 4. ročníku obou obcí zase školu v Praci. 5. ročník se pro obě obce vyučoval v Kobylnicích. Tato spolupráce fungovala až do roku 2009.

⁴³ Dotazníkové šetření, 2020

⁴⁴ Historie mateřské školy, 2020

Budova byla opravena v roce 1976. V roce 2014 byla škola zateplena a v roce 2019 došlo k navýšení kapacity školy – byla provedena rekonstrukce staré budovy, vybudována nová budova, došlo k výstavbě venkovní učebny a hřiště na dvoře školy. Ve staré budově byla zřízena víceúčelová třída pro výuku tělesné výchovy a další pohybové aktivity, a také nová šatna. V přístavbě pak přibýly tři nové kmenové učebny s družinou, jídelna a kuchyně se zázemím. Kapacita ZŠ je nyní 86 dětí.

Základní škola poskytuje vzdělání dětem od prvního do pátého ročníku, ranní a odpolední družinu se zájmovými kroužky a školní stravování⁴⁵. Obědy ze školní jídelny odebírá MŠ Lovčičky, ale možnost odebírání obědů mají též pratečtí občané.

Školní vzdělávací program „ŠKOLA PRO ŽIVOT“ umožňuje výuku anglického jazyka od první třídy a posiluje také výuku informačních technologií., podchycuje a rozvíjí dětskou tvořivost a klade důraz na využití poznatků v praktickém životě. Škola je aktivní v životě obce, každoročně pořádá happening k Halloweenu a čarodějnicím, výtvarné dílničky vánoční i velikonoční a další mimořádné akce. ZŠ i MŠ se snaží nabízet pestrost ve výuce i aktivitách⁴⁶.

Druhý stupeň je pro žáky zajištěn ve Šlapanicích, kde byl v roce 2020 vystavěn nový pavilon, aby škola kapacitně dostačovala, i pro žáky okolních obcí⁴⁷. Obec Prace, stejně jako ostatní obce, finančně přispěla na tuto výstavbu.

▪ **Spokojenost obyvatel s fungováním ZŠ a MŠ**

S činností mateřské/základní školy jsou občané spokojeni. U otevřené otázky občané školu i školu hlavně chválili, zmiňovali pouze potřebu častěji s dětmi MŠ chodit ven, a to za jakéhokoli počasí⁴⁸.

▪ **Nároky na rozpočet obce**

Obec realizovala v rámci své příspěvkové organizace nemalé investice do jejích budov. Uskutečnila výstavbu nové MŠ, rekonstrukci a navýšení kapacity ZŠ, venkovní sportoviště a venkovní učebnu školy. Vše za pomoci různých dotačních titulů (např. Nadace ČEZ, MMR

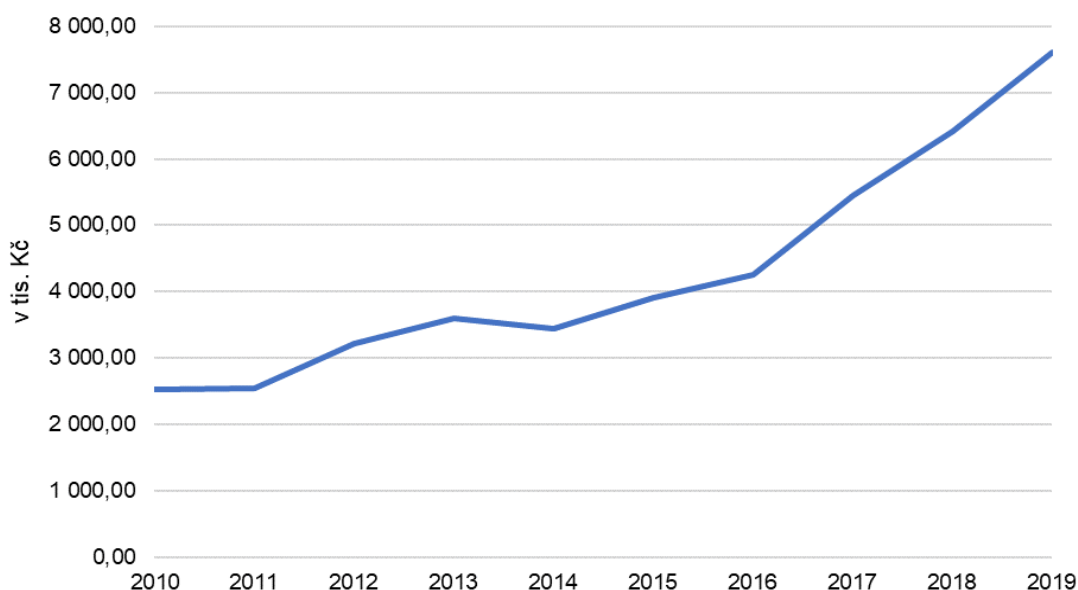
⁴⁵ Škola dnes, dostupné na <https://skolavpraci.cz/>

⁴⁶ Škola dnes, dostupné na <https://skolavpraci.cz/>

⁴⁷ Pratecký zpravodaj 2/2020

⁴⁸ Dotazníkové šetření, 2020

ad.). Do příštích let ještě zbývá dokončit venkovní úpravy a výsadby okolo ZŠ a revitalizovat celou zahradu u budovy MŠ⁴⁹.

Obr. 9: Náklady školského zařízení

Zdroj: Mon1tor, MF ČR 2020, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz>

▪ Vyjíždka do škol

Na druhý stupeň a střední školu vyjíždějí děti mimo obec do Šlapanic, Tuřan a Brna. Do škol dle posledního Sčítání celkově vyjíždělo 91 žáků z obce⁵⁰.

Zdravotnictví

▪ Lékařská praxe

V obci není zdravotní středisko, lékaři do obce nedojíždí. Co se týče zdravotních služeb, 64,4 % respondentů je se zdravotními službami spokojeno. V otevřené otázce dotazovaní uváděli, že někteří zdravotních služeb ve Šlapanicích nevyužívají, roli v tom hraje též špatné spojení hromadnou dopravou a plná kapacita lékařů⁵¹.

▪ Vyjíždka za zdravotními službami

Nejbližší zdravotní péče je poskytována ve Šlapanicích či Brně-Tuřanech, dojíždka je zajištěna veřejnou dopravou včetně bezbariérových spojů, zahrnuje jeden přestup a trvá 45

⁴⁹ Pratecký zpravodaj 4/2019

⁵⁰ ČSÚ, SLDB 2011, dostupné z www.czso.cz

⁵¹ Dotazníkové šetření, 2020

minut. Pohotovostní službu pro dospělé zajišťuje Úrazová nemocnice Brno, Ponávka 6, pohotovostní službu pro děti zajišťuje FN Brno, Černopolní 9.

▪ **Dostupnost zdravotnické záchranné služby**

Území obce spadá pod výjezdová stanoviště zdravotnické záchranné služby krajského města Brna, funguje nepřetržitě.

Sociální péče

▪ **Komunitní plánování sociálních služeb**

Obec spadá pod působnost ORP Šlapanice, komunitní plánování sociálních služeb je vedeno ze Šlapanic.

▪ **Pobyťová zařízení sociálních služeb**

Obyvatelé mohou zažádat o umístění do pobyťového domu s pečovatelskou službou ve Šlapanicích, který provozuje 35 malometrážních bytů s kapacitou 41 lůžek. Z uvedených 35 bytů je 5 bytů pro imobilní občany. Častější jsou žádosti o umístění do Domova pro seniory v Sokolnicích, který má kapacitu 120 lůžek a do Domova pro seniory v Tuřanech s kapacitou 105 lůžek. Ani úhrnná kapacita však není dostačující pro SO ORP Šlapanice.

▪ **Dostupná sociální péče v obci**

Terénní pečovatelské služby řeší v obci individuálně SANUS Brno. Od roku 2014 obec zřídila sociální výbor, který monitoruje kvalitu života seniorů v obci. V dotazníkovém šetření 33,9 % respondentů odpovědělo, že jsou spokojeni s nabídkou soc. služeb a 39 % pak nemá informace a nevědí o možných sociálních službách. Co se týče sociálních služeb, tak respondenti uváděli, že netuší, jaké sociální služby jsou v obci dostupné. K výstavbě zařízení pro seniory v obci se přiklání 82,5 % respondentů a aktuálně by ho využilo asi 18,6 % dotazovaných (tj. aktuální poptávka = 33 osob)⁵².

⁵²

Dotazníkové šetření, 2020

Kultura

▪ **Kulturní zázemí v obci**

K pořádání kulturních aktivit obec využívá své prostory – kulturní dům, kde se pořádají kulturní akce minimálně jednou měsíčně (přednášky, besedy, divadelní představení). Na konání kulturních akcí se podílejí spolky, které v obci působí, obec, ZŠ a MŠ. Obec provedla 1. etapu stavby „Rekonstrukce Kulturního domu“, kdy v rámci této akce proběhlo vybudování nové plynové kotelny a ústředního topení v celé budově, již je hotové hygienické zázemí KD, oprava střechy a zateplení fasády se bude řešit v následujících letech.

Obyvatelé mají rovněž k dispozici obecní knihovnu, která je otevřena 1x týdně ve středu v čase 17:00-20:00. Knihovna se podílí též na uskutečňování různých akcí pro děti jako jsou např. soutěže či akce Noc s Andersenem⁵³. Knihovna má navázanu spolupráci s knihovnou v Mokré-Horákov. V následujících letech jsou plánovány bezbariérové úpravy knihovny a obnova vybavení.

Farnost Prace je přiřazena k Telnici, historicky střídavě patřila do Křenovic a Šlapanic⁵⁴.

Obec uvažuje přizpůsobit zahradu za KD ke kulturním akcím, doposud využívá k těmto účelům hřiště SK.

▪ **Významné kulturní akce**

Mezi významné akce v průběhu roku se počítají ostatky, dětský karneval, pálení čarodějnic, kácení máje, babské hody, tradiční hody, svatomartinský pochod, Poslední leč, vánoční koncerty, rozsvícení vánočního stromu, setkávání seniorů, besedy, koncerty, přednášky, divadlo, vítání občánků, pietní akt osvobození obce, Napoleon Cup (malá kopaná), pratecký živý betlém, pietní akt na Mohyle míru v rámci vzpomínkových akcí při výročí Bitvy u Slavkova. Na některých akcích obec spolupracuje s Muzeem Brněnska, p.o.⁵⁵.

▪ **Spokojenost obyvatel**

Co se týče kulturně-společenského vyžití, jsou respondenti převážně spokojeni. Nižší spokojenost respondenti vyjadřovali s nabídkou vyžití volného času dětí, což se také objevilo jako připomínka v otevřené otázce. Poukazovali na chybějící prostor s vybavením pro cvičení

⁵³ Pratecký zpravodaj 4/2020

⁵⁴ Kulturní kalendář, dostupné na www.praceubrna.cz

⁵⁵ Kulturní kalendář, dostupné na www.praceubrna.cz

venku, chybějící aktivity pro děti, uváděli např. dramatický nebo taneční kroužek. Navrhovali také začít spolupracovat v rámci více obcí na společných akcích a aktivitách pro děti⁵⁶.

▪ Významné kulturní památky

Kulturně-historický potenciál se odkazuje především na bitvu 3 císařů (1805). Vyhlášená památková zóna Bojiště bitvy u Slavkova je velkým lákadlem jak pro turisty domácí, tak návštěvníky z celého evropského kontinentu. Součástí památkové zóny je mezi ostatními obcemi i obec Prace. Nejvýznamnějším kulturním zařízením pro turisty je památník Mohyla míru a s ní spojené pracoviště Muzea Brněnska p.o., kde se nachází moderně pojatá audiovizuální expozice. Kromě Mohyly míru se v katastrálním území Prace nacházejí i památkově chráněné objekty jako jsou farní kostel Povýšení sv. Kříže a hromadný hrob z bitvy u Slavkova.

Sport a volnočasové aktivity

▪ Sportovní a volnočasová zařízení

Za účelem sportu a sportovních aktivit je nejvíce využívána budova Kulturního domu, a to téměř každodenně. Nabízí se zde možnosti sportovních aktivit jako je posilovací cvičení, stolní tenis, florbal, nohejbal, volejbal, zumba, šipky apod. Obyvatelé poukazovali v dotazníkovém šetření na chybějící prostor s vybavením pro cvičení venku nejen dětí, ale též i dospělých⁵⁷.

▪ Sportovní kluby

Sportovní aktivity jsou převážně organizovány Sportovním klubem Prace, jehož členové tvoří dospělé i mládežnické sportovní týmy, aktivně se účastní soutěží a pořádají sportovní utkání v kulturním domě⁵⁸. V obci působilo i družstvo mladých hasičů pod SDH Prace, v současnosti hasiči usilují o znovuzaložení oddílu mladých hasičů, zatím bohužel bez úspěchu⁵⁹.

⁵⁶ Dotazníkové šetření, 2020

⁵⁷ Dotazníkové šetření, 2020

⁵⁸ SK Prace, dostupné na www.skprace.cz

⁵⁹ SDH Prace, dostupné na www.sdhprace.cz

▪ Venkovní hřiště

Pro sportovní venkovní vyžití slouží hřiště SK Prace, které není veřejně přístupné kromě akcí⁶⁰. Farní hřiště u kostela je ale volně přístupné veřejnosti. V obci se nachází jedno dětské hřiště pro veřejnost. V roce 2020 získala obec dotaci z MMR na rekonstrukci a rozšíření dětského hřiště ve výši 597 267 Kč⁶¹. Na jaře 2021 tedy proběhne zbudování oplocení, oprava a doplnění herních prvků. Další dětské hřiště vznikne v rámci projektu revitalizace zahrady MŠ, bude využitelné pouze pro děti v MŠ. V budoucnu má obec ideu vybudovat ještě venkovní posilovací prvky pro dospělé.

Na pozemku SK Prace a soukromníků byl v minulosti jedním nadšencem z obce vybudován bikepark, kde se pořádají různé sportovní aktivity. Obec jeho činnost podporuje a přispívá na údržbu.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

▪ Půdní fond v obci

Obci náleží pozemky o rozloze 471 ha, nachází se v zemědělské oblasti, většina území spadá do kategorie orné půdy. Zastavěné území obce plní převážně funkci obytnou, volná krajina se sporadickým výskytem krajinných prvků je využívána téměř totálně pro zemědělskou velkovýrobní produkci na orné půdě⁶². Koeficient ekologické stability je velmi nízký, jedná se o území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy⁶³. Z hlediska agronomické kvality jsou však zemědělské půdy v katastrálním území Prace hodnoceny převážně jako velmi cenné. Na území se nachází několik drobných lesních komplexů, které pocházejí převážně z umělé výsadby a plní funkci větrolamů⁶⁴.

⁶⁰ Obec Prace, dostupné na www.praceubrna.cz, www.risy.cz

⁶¹ Pratecký zpravodaj 3/2020

⁶² Územní plán Prace, 2009

⁶³ Míchal, 1985

⁶⁴ Územní plán Prace, 2009

Tab. 7: Druhy pozemků

Celková výměra pozemku (ha)	470,75
Orná půda (ha)	3555,98
Chmelnice (ha)	0
Vinice (ha)	0
Zahrady (ha)	20,39
Ovocné sady (ha)	30,74
Trvalé travní porosty (ha)	3,12
Zemědělská půda (ha)	410,23
Lesní půda (ha)	16,30
Vodní plochy (ha)	2,92
Zastavěné plochy (ha)	11,34
Ostatní plochy (ha)	29,95
Koeficient ekologické stability (%)	0,2

Zdroj: risy.cz, údaje z roku 2020

▪ Kvalita ovzduší

Většina respondentů dotazníkového šetření je s kvalitou ovzduší spokojena. V otevřené otázce zazněly stížnosti na pálení odpadů a trávy v lokálních topeništích např. na zahradách a topení tuhými palivy v zimním období. Kvalita ovzduší klesá hlavně v zimě při inverzi⁶⁵. Obec má vyhláškou stanovené pálicí dny.

▪ Kvalita vody z lokálních zdrojů

Kromě možnosti odebírat vodu z veřejného vodovodu, má velké množství domů také vybudovány vlastní studny.

▪ Hlukové ohrožení

Obec se nachází v koridoru letiště Brno-Tuřany. Volná, zemědělsky využívaná plocha za severním okrajem stabilizované zástavby, vymezená na západě větrolamem a na severu polní cestou je zatížena hlukovým pásmem letiště. Kromě hluku z letadel občanům vadí i hluk z dopravy, zvláště pokud je na dálnici nehoda a doprava je odkloněna po silnicích II. třídy⁶⁶.

⁶⁵ Dotazníkové šetření, 2020

⁶⁶ Dotazníkové šetření, 2020

▪ **Ohrožení erozí**

Problematická je eroze půdy z Mohyly míru, při přívalových deštích splachuje svrchní ornici do obce. V ulici Příčky přívalové deště někdy zaplavují zahrady.

▪ **Ohrožení pro životní prostředí**

V katastru obce byl znečištěním ohrožen především rybník. V roce 2019 byla dokončena stavba vodního díla „Revitalizace rybníka a jeho bezprostředního okolí v Praci“ – první část se týkala odbahnění dna, zpevnění břehů a rekonstrukce hráze, druhá část pak úpravy zpevněných ploch, mobiliáře a sadových úprav⁶⁷. Revitalizovaný rybník a přilehlé okolí má sloužit občanům jako odpočinková zóna. Do budoucna by obec chtěla zrealizovat revitalizaci i druhého rybníka.

Veřejná zeleň je ohrožena kácením vzrostlých stromů bez náhrady a parkováním na travnatých plochách, ke kterému v obci dochází.

▪ **Brownfields**

Žádné brownfieldy se v obci nenachází.

Ochrana životního prostředí

▪ **Chráněná území**

Chráněná území na katastru obce nejsou. Obec neviduje žádnou aktivitu ochránců přírody. Střety rozvojových záměrů obce s ochranou přírody se nevyskytují.

▪ **Problémy ochrany přírody v obci**

Staré ekologické zátěže v obci nepřetrvávají. Na křenovské nádrži dříve bývala černá skládka, majitel nádrže ji zavezl, nabízí se možnost lokalitu zatravnit nebo využít k pěstování zahrádkářských plodin. Menší černé skládky vznikají okolo budovy bývalé čerpací stanice, která je dnes nevyužitá a na nádrži pod Mohylou míru (leží na katastru Kobylnic). Horší přístup k těmto lokalitám naštěstí přirozeně brání větší míře černého skládkování. Každoročně je pořádána celoobecní brigáda s účelem čištění větrolamů a likvidace zmiňovaných černých skládek.

⁶⁷

Pratecký zpravodaj, říjen 2019

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

V obci působí obecní úřad, vede evidenci obyvatelstva a poskytuje služby Czechpoint, nevykonává správní činnost pro jiné obce. Obecní úřad je pro obyvatele otevřen v pondělí a ve středu. Matrika i stavební úřad pro obec jsou ve Šlapanicích. Obecní úřad zaměstnává 2 úřednice, 4 zaměstnance údržby a na dohodu pak knihovnici. Obec je zřizovatelem příspěvkové organizace Základní a mateřská škola Prace, jejímž účelem není vytvářet obci zisk, a proto je její ekonomické hodnocení bezpředmětné.

Pro zajištění lepší údržby obecními zaměstnanci byla rozšířena obecní mechanizace o výkonnou travní sekačku a mulčovač John Deere X350 R v ceně 154 275 Kč a užitkový elektromobil typu EC7 se sklápěcí korbou pro převoz nejrůznějších materiálů a s nástavbami pro převoz trávy a listí, vysavačem pro nasávání listí, cisternou s čerpadlem pro zavlažování zeleně a kontejnerem na rozvoz obědů, za celkovou cenu 540 450 Kč, sníženou o získanou dotaci ve výši 220 tisíc Kč⁶⁸.

Občané jsou všeobecně s fungováním veřejné správy relativně spokojeni. Kladně hodnotí především práci úředníků (83,6 % spokojeno/spíše spokojeno), provozní dobu úřadu (82,5% spokojeno/spíše spokojeno) a poskytování informací o hospodaření obce (79,7% spokojeno/spíše spokojeno). Nejméně kladně hodnotí práci zastupitelstva ve smyslu přístupu zastupitelů k řešení podnětů od občanů (64,4 % spokojeno/spíše spokojeno)⁶⁹.

Hospodaření a majetek obce

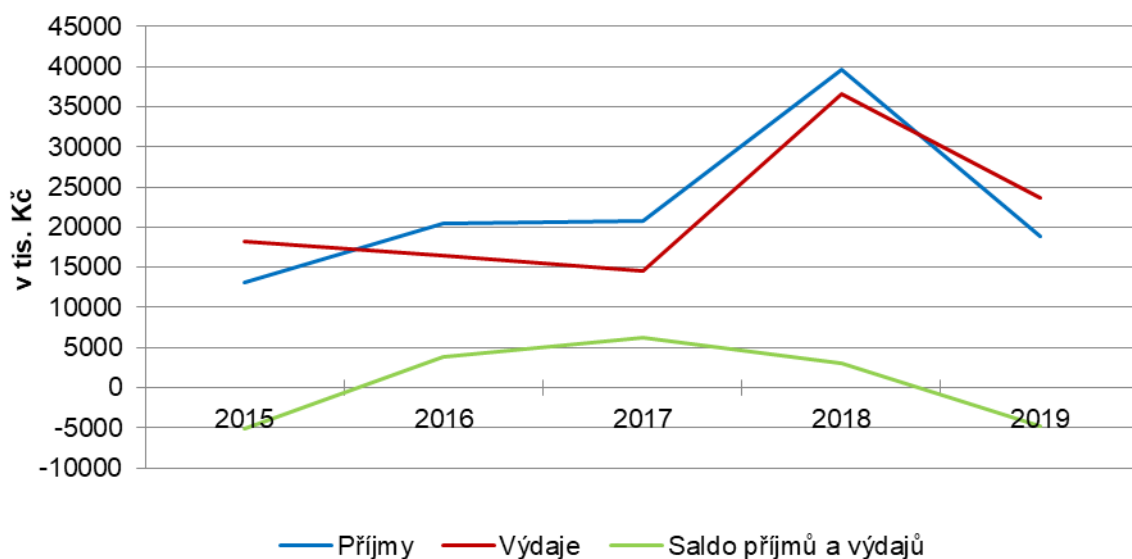
▪ Bilance rozpočtu

Obec za posledních 5 let hospodaří střídavě s deficitním a přebytkovým rozpočtem. Obci se daří dlouhodobě získávat dotace.

⁶⁸ Pratecký zpravodaj 2/2020

⁶⁹ Dotazníkové šetření, 2020

Saldo příjmů a výdajů

Obr. 10: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2015-2019

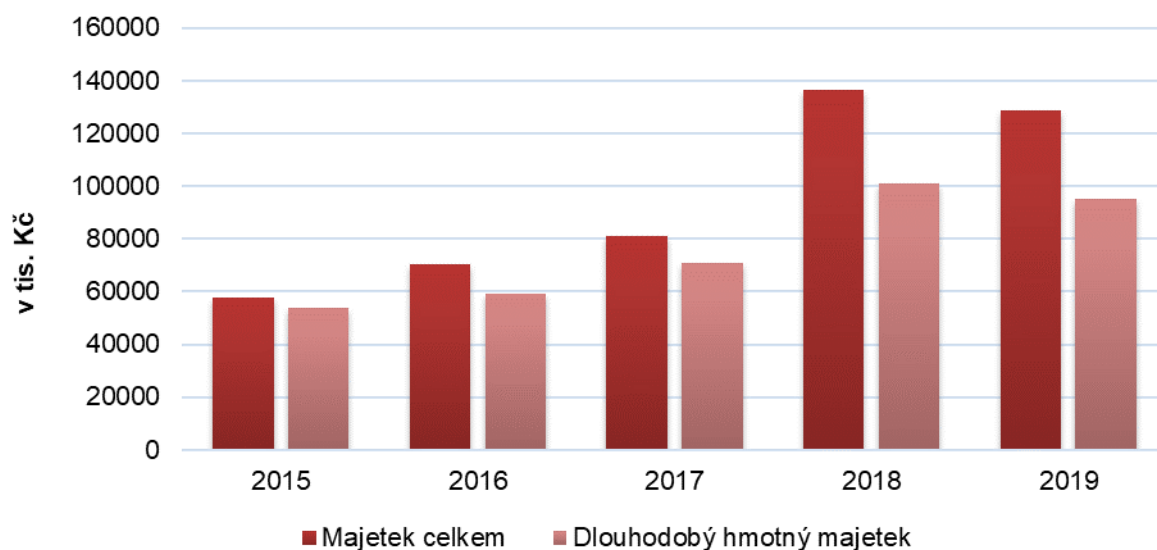
Zdroj: Mon1tor, MF ČR 2020, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz>

▪ Majetek obce

Mezi nemovitý majetek obce patří budova ZŠ a MŠ Prace, kulturní dům, stará budova obecního úřadu, kde sídlí obchod, hasičská klubovna, pošta, archivy obecního úřadu a knihovny. Některé budovy budou ve středně až dlouhodobém horizontu vyžadovat další investice a bezbariérové úpravy. Revitalizace staré budovy obecního úřadu je pak otázkou spíše dlouhodobé strategie, než aktuální prioritou.

Z následujícího grafu je zřejmé, že nemovitý majetek obce tvoří drtivou většinu z celkového majetku obce:

Hodnota majetku obce

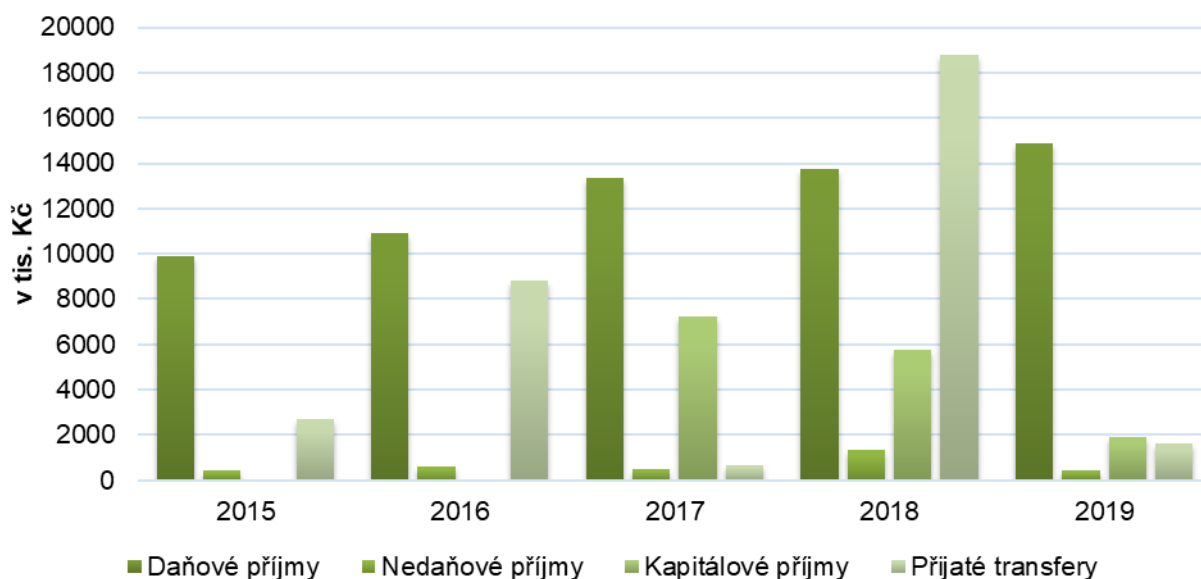
Obr. 11: Hodnota majetku obce v letech 2015-2019

Zdroj: Mon1tor, MF ČR 2020, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz>

▪ Přehled příjmů a výdajů obce podle kategorií

Příjmy a výdaje obce podle kategorií jsou důležitým nástrojem při vyhodnocování dlouhodobých trendů a budoucích rozpočtových potřeb. Mezi největší výdajové kategorie v obci patří služby pro obyvatelstvo a průmysl a hospodářství – do této kategorie spadá jak finančně náročná doprava, pozemní komunikace a místní infrastruktura, tak i odvádění a čištění odpadních vod.

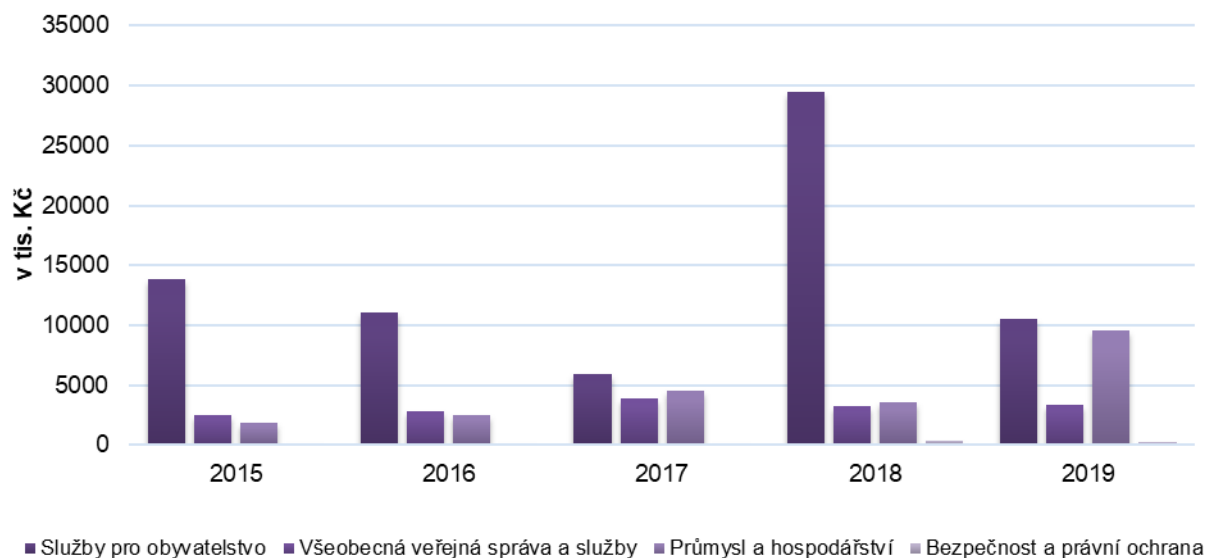
Příjmy obce

Obr. 12: Příjmy obce v letech 2015-2019

Zdroj: Mon1tor, MF ČR 2020, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz>

Výdaje obce

Obr. 13: Výdaje obce v letech 2015-2019

Zdroj: Mon1tor, MF ČR 2020, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz>

Obec je dlouhodobě aktivní při získání dalších finančních zdrojů (zejména u nenárokových dotací). V minulých letech získala obec přibližně 31,5 milionů Kč.

Obci se podařilo získat následující dotace:

Tab. 8: Získané dotace za období 2015-2020

Rok	Projekt	Výše dotace	Zdroj dotace
2015	Neinvestiční dotace na pracovníky z ÚP	195.627,-	Úřad práce
	Neinvestiční dotace na Austerlitz 2015	2.370.000,-	JMK
2016	Neinvestiční dotace na pracovníky z ÚP	106.129,-	Úřad práce
	Neinvestiční dotace na Austerlitz 2016	1.800.000,-	JMK
	Investiční dotace na přístavbu ZŠ	2.000.000,-	JMK
	Neinvestiční dotace na rozšíření kapacity MŠ	155.190,-	MŠMT
	Investiční dotace na rozšíření kapacity MŠ	4.572.573,-	MŠMT
2017	Neinvestiční dotace na pracovníky z ÚP	117.000,-	Úřad práce
	Neinvestiční dotace pro ZŠ - šablony	328.105,20	MŠMT
2018	Neinvestiční dotace na pracovníky z ÚP	105.000,-	Úřad práce
	Neinvestiční dotace pro ZŠ - šablony	218.736,80	MŠMT
	Investiční dotace na Přístavbu a rozšíření ZŠ Prace	17.500.000,-	MŠMT
	Dotace na revitalizaci rybníka - neinvestiční	252.586,-	Ministerstvo zemědělství
	Dotace na revitalizaci rybníka - investiční	445.414,-	Ministerstvo zemědělství
2019	Neinvestiční dotace pro ZŠ - šablony	891.773,-	MŠMT
	Dotace na revitalizaci veřejného osvětlení	364.891,-	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Dotace na doplnění výstroje a výzbroje JSDH Prace	111.000,-	JMK
2020	Dotace na pracovníky z ÚP	8.660,-	Úřad práce
Σ		31.542.685,-	

Zdroj: OÚ Prace, vlastní zpracování

Bezpečnost

▪ Míra kriminality

Index kriminality v obvodním oddělení Šlapanice, kam obec Prace spadá, dosahoval v období leden 2019 - leden 2020 hodnoty 108,4, tedy nižší než jihomoravský průměr 187,5. Ve srovnání s obdobím leden 2014 – leden 2015 z původního Programu rozvoje obce došlo u indexu kriminality k velkému snížení této hodnoty (1/2014-1/2015 – 151,1 → 1/2019-1/2020 – 108,4). Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 1000 obyvatel. Za rok 2019 eviduje šlapanická policie 335 trestných činů v oblasti své působnosti, z toho 41 % bylo objasněných. Procento objasněných trestných činů je o 1 % vyšší než jihomoravský průměr 40 %. Z jednotlivých druhů trestných činů vykazují ve Šlapanicích nejvyšších hodnot krádeže

věcí z automobilů, jejichž objasňování není nijak snadné a dále fyzické útoky a vloupání do obydlí⁷⁰.

▪ **Prevence kriminality**

Aktivity zaměřené na prevenci kriminality jsou především doménou místní ZŠ.

▪ **Živelní ohrožení**

Nejběžnější živelní nebezpečí v obci představují přívalové deště. K poslednímu rozlití Prateckého potoka došlo před 40 lety. Proti přívalovým vodám ze severního svahu Prateckého kopce je obec chráněna umělým otevřeným kanálem vyústěným do betonové nádrže, jež byla zdrojem vody pro dnes již nefunkční závlahový systém, přesto kanál nedostačuje a přívalové deště odplavují ornici z Prateckého kopce do zahrad. V případě nebezpečí jsou občané varováni rozhlasem.

▪ **Nebezpečné lokality**

Obec vnímá jako problematickou oblast okolo rybníka, která zatím není osvětlená, v následujících letech je zbudování veřejného osvětlení v plánu.

Vnější vztahy a vazby obce

Obec Prace je členem dobrovolného svazku obcí Mohyla míru – Austerlitz, o.p.s., svazku obcí Mohyla míru, MAS Slavkovské bojiště, Zájmové sdružení právnických osob Slavkovské bojiště - Austerlitz a DSO Šlapanicko.

Prace nemá partnerskou obec v zahraničí.

▪ **MAS Slavkovské bojiště**

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště (dříve Za humnama) byla založena v roce 2006. MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Místní akční skupiny tvoří zástupci obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací a aktivní občané. Z hlediska právního postavení jsou to neziskové organizace, jejichž hlavním cílem je rozvoj a podpora regionu. Území MAS se postupně rozrostlo na území DSO Ždánický les a Politaví, Mikroregion Roketnice, svazek obcí Mohyla míru a Mikroregion Cezava.

⁷⁰

Mapa kriminality, 2020, dostupné z <http://mapakriminality.cz/>

▪ **Mohyla míru – Austerlitz o.p.s.**

Mohyla míru – Austerlitz o.p.s. je obecně prospěšnou společností založenou v roce 1999, která pod sebou sdružuje celkem 18 obcí. Jejím základním cílem je zabývat se regionálním rozvojem obecně na svém území. K hlavním činnostem, jež vykonává, patří dokumentace stavu kulturních a uměleckých památek spadajících do památkové zóny Slavkovského bojiště, vytváření a využívání zdrojů na tomto území. Ty by měly vést ku prospěchu kulturních, krajinných a uměleckých památek a dále pak pomoc k jejich záchraně, ochraně a udržování⁷¹.

▪ **Zájmové sdružení právnických osob Slavkovské bojiště - Austerlitz**

Cílem sdružení je zvyšovat povědomí o historických a kulturních hodnotách Jižní Moravy, zvláště pak na území Slavkovského bojiště z roku 1805, významném pro část společné historie dnešních států České republiky, Francie, Rakouska a Ruské federace, zejména podporovat, realizovat a rozvíjet pořádání společenských, kulturních a pietních akcí, podporovat cestovní ruch, propagovat a rozvíjet oblast Slavkovského bojiště.

⁷¹ Obecně prospěšná společnost Mohyla míru – Austerlitz, o.p.s., dostupné z www.austerlitz.org/cz

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. SWOT analýza

Souhrnný popis hlavních vnitřních a vnějších faktorů, které mají vliv na rozvoj obce. Vnitřní faktory jsou silné stránky, tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti a slabé stránky, tj. problémy, negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy. Vnější faktory většinou obec nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti a hrozby. Výroky byly seřazeny podle důležitosti při jednání pracovní skupiny.

Tab. 9: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Prace

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
<ul style="list-style-type: none"> • v obci ZŠ, MŠ, pošta, knihovna • kapacitně dostačující technická infrastruktura • fungující IDS JMK a dobrá dopravní dostupnost do Brna • bohatý kulturní, sportovní a společenský život • blízkost Brna • klidné a bezpečné prostředí s blízkostí přírody • aktivní působnost místních spolků, podpora spolků ze strany obce • uspokojivé zázemí pro kulturní, sportovní a společenské využití • sběrný dvůr v blízkých Kobylnicích • dobrý stav komunikací • zavedené třídění odpadů • zájem obyvatel o ŽP • sběrné místo v obci • účast ZŠ a MŠ na pořádání akcí obce • spolupráce s Mohylou Míru při pořádání kulturních akcí • obec zapojena do komunitního plánování pod Šlapanice • provedené opravy a rekonstrukce objektů v obci • dostatečná kapacita školských zařízení v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • pálení odpadků a bioodpadu v lokálních topeništích • obec nevlastní pozemky pro výstavbu • špatné mezilidské vztahy • nebezpečná místa na komunikacích, nedodržování povolené rychlosti • úbytek obyvatelstva – záporný migrační přírůstek • záporný index stáří • bez provedených KPÚ • plochy pro podnikání v majetku soukromých subjektů • nedostatek parkovacích a odstavných ploch • častý nepořádek na sběrných místech odpadu • malé černé skládky • nedostatek veřejné zeleně a potřebnost odpočinkových zón • hluková zátěž • špatné dopravní spojení veřejnou dopravou do Slavkova a Šlapanic • nízká nabídka komerčních služeb • chybějící sociální zařízení • nízké povědomí obyvatel o sociálních službách • nevyhovující stav některých zařízení a prostranství v obci
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá poloha obce z hlediska cestovního ruchu • Využití finančních prostředků z dotačních titulů jak národních, tak i evropských • Rozvoj obce prostřednictvím MAS a svazku obcí • Kulturně-historický potenciál oblasti • Potenciál pro cykloturistiku a pěší turistiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Povodně způsobené přívalovými dešti • Eroze půdy

Zdroj: vlastní zpracování

2. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Na základě SWOT analýzy vyplynuly hlavní aktivity, kterými by se měla obec Prace v budoucích letech zabývat. Obec ve spolupráci s MAS Slavkovské bojiště provedla dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat většinový pohled obyvatel na život v obci.

Dotazníky byly rozneseny do domovních schránek na podzim roku 2020. K dotazníku se měl možnost vyjádřit každý člen obce od 15 let, nebyl tedy hodnocen za domácnost jako celek, ale jednotlivými členy domácností samostatně.

Z rozdaných 774 dotazníků se vrátilo 177, což činí 22,9 % z celkového počtu.

Na dotazník odpovídali především respondenti ve střední a starší věkové kategorii. Respondenti patří nejčastěji do kategorie, kteří žijí v obci od narození, druhou nejpočetnější skupinou byli dotazovaní, jež se do obce nastěhovali v dospělosti před více než 5 lety. Co se týče vzdělanostní struktury občanů, převažuje u respondentů vzdělání střední odborné, následováno středním s maturitou a dále vysokoškolské vzdělání.

Odpovědi respondentů jsou zapracovány v analytické části strategického dokumentu a ve SWOT analýze. Celkově se občané stavěli k hodnocení kladně a se zájmem.

3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část

Obec Prace patří v rámci území MAS Slavkovské bojiště mezi středně velké obce. Obec do roku 2015 vykazovala příznivý demografický vývoj, od roku 2016 však dochází k výraznému poklesu migračního přírůstku, jež má významný vliv na celkový přírůstek, byť přirozený přírůstek se drží v posledních letech v kladných, nicméně na minimálních hodnotách. Ve srovnání s rokem 2014 došlo za posledních 5 let k nárůstu indexu stáří na 110,7 a tedy ke zvýšení počtu obyvatel v seniorském věku oproti skupině do 15 let.

V obci se nachází Základní a Mateřská škola Prace, pošta, knihovna, několik pohostinství a obchodů s potravinami. Občané nejvíce postrádají restauraci, doplňkové služby jako je pedikúra, kosmetika, oprava obuvi a pekárna. U ostatních služeb je diskutabilní, zda by se v obci užívaly. Obec má zbudovány veškeré inženýrské sítě - oddělená splašková a dešťová kanalizace, je elektrifikována a plynifikována a občané jsou, dle dotazníkového šetření, s inženýrskými sítěmi spokojeni. V obci se též nachází sběrné místo, sběrný dvůr mohou občané využívat v sousedních Kobylnicích.

Jako problém v obci občané vnímají nevyhovující mezilidské vztahy, vysoký provoz na komunikacích a hluk z dopravy a blízkého letiště, též označují jako problém nepřímé spojení MHD do Šlapanic, kam občané mohou dojíždět za službami, lékařskou péčí a školami a také časté zpoždění autobusů směrem z Brna do Prace. V neposlední řadě respondenti uváděli

pálení odpadů a topení tuhými palivy především v zimním období, což má vliv na zhoršenou čistotu ovzduší a nevyhovující parkování automobilů a autobusů na návsi.

Obec je členem dobrovolného svazku obcí Mohyla míru – Austerlitz, o.p.s., svazku obcí Mohyla míru a MAS Slavkovské bojiště, Zájmové sdružení právnických osob Slavkovské bojiště – Austerlitz a DSO Šlapanicko.

Tab. 10: Aktivity z dokumentu Program rozvoje obce Prace 2015-2020

Název aktivity	Provedeno/Neprovedeno	Zařazení do PRO 2021-2026
1.1.1 Rozšíření kapacity inženýrských sítí	Průběžně probíhá	1.1.1
1.1.2 Rozšíření a oprava chodníků	Průběžně probíhá	1.2.11
1.1.3 Rozšíření a oprava veřejného osvětlení	Průběžně probíhá	1.1.2
1.1.4 Zavedení optického kabelu do obce	Provedeno	
1.1.5 Výstavba hasičské zbrojnice	Neprovedeno	1.1.5
1.1.6 Vybudování technického zázemí pro obec	Neprovedeno	1.1.6
1.2.1 Rekonstrukce silnice v ul. K Mohyle míru	Provedeno	
1.2.2 Výstavba parkovacích a odstavných ploch	Průběžně probíhá	1.2.6
1.2.3 Doplnění dopravně bezpečnostních prvků	Průběžně probíhá	1.2.7
1.2.4 Vybudování cyklostezky	Probíhá do 10/2021	1.2.8
1.2.5 Vybudování nové točny autobusu	Neprovedeno	1.2.9
1.2.6 Opravy místních komunikací	Průběžně probíhá	1.2.10
2.1.1 Přístavba nové MŠ a rozšíření její kapacity	Provedeno	
2.1.2 Zavedení kroužků při ZŠ i v pozdějších hodinách	Provedeno	
2.1.3 Přístavba/Nástavba základní školy	Provedeno	
2.1.4 Revitalizace školního dvora	Provedeno	
3.1.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování tradic, místního folklóru a živé historie	Průběžně probíhá	3.1.1
3.1.2 Rozšíření dalších sportovních, kulturních a společenských akcí	Průběžně probíhá	3.1.2
3.1.3 Vybavení kulturního domu zařízením pro pořádání společenských akcí	Neprovedeno	3.1.3
3.1.4 Úprava divadelního sálu kulturního domu - zateplení	Provedeno	
3.1.5 Rozšíření a doplnění venkovního hřiště o nové hrací prvky	Probíhá do 04/2021	3.1.6
3.1.6 Vybudování nového dětského hřiště	Neprovedeno	-
3.2.1 Výstavba zařízení pro seniory	Neprovedeno	3.2.1
3.2.2 Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování, umístění informací na portál obce	Průběžně probíhá	3.3.2
4.1.1 Výsadba a údržba veřejné zeleně	Průběžně probíhá	4.1.1
4.1.2 Vznik nových odpočinkových zón a doplnění mobiliáře	Průběžně probíhá	4.1.3

4.1.3 Údržba vodních toků a ploch	Průběžně probíhá	4.1.4
4.1.4 Revitalizace rybníků	Průběžně probíhá	4.1.5
4.1.5 Úprava prostranství před obchodem	Neprovedeno	4.1.6
4.1.6 Úprava prostranství u zastávky IDOS	Neprovedeno	4.1.7
4.1.7 Úprava prostranství za bývalou sokolovnou	Neprovedeno	4.1.8
4.1.8 Úprava prostranství před rybníčky	Neprovedeno	4.1.8
4.2.1 Doplnění kontejnerů na bioodpad a na tříděný odpad	Průběžně probíhá	4.2.1
4.2.2 Doplnění odpadkových košů a košů na psí exkrementy	Průběžně probíhá	4.2.2
4.2.3 Osvěta a informovanost obyvatel o ŽP	Průběžně probíhá	3.3.3
4.3.1 Snižování energetické náročnosti provozu budov v majetku obce	Průběžně probíhá	4.3.1

Zdroj: PRO Prace 2015-2020, vlastní zpracování

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize zachycuje představu o budoucnosti obce, jak se bude obec měnit a zlepšovat. Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

Vize obce Prace

Obec Prace – obec s významnou historií, v atraktivní lokalitě ovlivněné Bitvou tří císařů, v níž se snoubí klidný rodinný život všech generací s pestrým kulturním a společenským životem, dobrou vybaveností, kvalitní infrastrukturou, kde žijí uvědomělí občané, kteří si chrání a starají se o své životní prostředí.

B.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle stanovují, čeho chce obec Prace dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se váží k platnosti dokumentu, tj. pro obec Prace jsou formulovány na období 6 let (2021–2026). Programové cíle jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu. Některé aktivity jsou s ohledem na jejich důležitost zařazeny v tomto PRO, avšak pro nedostatek finančních prostředků na jejich realizaci zůstávají v tzv. Zásobníku projektů, viz Příloha č. 3.

Tab. 11: Programové cíle, opatření aktivity

CÍL	OPATŘENÍ	AKTIVITA
1. Bezpečí a kvalitní infrastruktura v Praci	1.1 Zlepšení technické infrastruktury	1.1.1 Rozšíření kapacity inženýrských sítí
		1.1.2 Rozšíření a oprava veřejného osvětlení
		1.1.3 Prodloužení osvětlení k rybníkům
		1.1.4 Rozvedení optického kabelu po obci
		1.1.5 Výstavba hasičské zbrojnice
		1.1.6 Vybudování technického zázemí pro obec
	1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti obce	1.1.7 Oprava hřbitovní zdi
		1.2.1 Stavební úpravy komunikace ul. Školní
		1.2.2 Stavební úpravy komunikace Tálky a Zahrádky
		1.2.3 Stavební úpravy komunikace Příčky
		1.2.4 Prodloužení chodníku K Mohyle míru s osvětlením
		1.2.5 Oprava stávající místní komunikace v ulici Tálky a v ulici Za Humny – II. část
1.2.6 Výstavba parkovacích a odstavných ploch		

		1.2.7 Doplnění dopravně bezpečnostních prvků
		1.2.8 Vybudování cyklostezky Kobylnice – Prace
		1.2.9 Vybudování nové točny autobusu
		1.2.10 Opravy místních komunikací
		1.2.11 Opravy chodníků
	1.3 Podpora kvalitního plánování	1.3.1 Změna územního plánu č. 3
2. Kvalitní vzdělávání v Praci	2.1 Zlepšení kvality školství	2.1.1 Revitalizace zahrady MŠ – I. etapa
		2.1.2 Venkovní úpravy a výsadba okolo ZŠ
		2.1.3 Rozšíření kroužků při ZŠ i v pozdějších hodinách
3. Spokojený život všech generací v obci Prace	3.1 Podpora bohatého života obyvatel	3.1.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování tradic, místního folklóru a živé historie
		3.1.2 Rozšíření dalších sportovních, kulturních a společenských akcí
		3.1.3 Vybavení kulturního domu zařízením pro pořádání společenských akcí
		3.1.4 Oprava střechy a zateplení fasády KD
		3.1.5 Úprava zahrady KD
		3.1.6 Rekonstrukce a rozšíření dětského hřiště
		3.1.7 Vybudování multifunkčního hřiště
		3.1.8 Venkovní posilovací prvky
	3.2 Zlepšení podmínek v oblasti sociálních služeb	3.2.1 Výstavba zařízení pro seniory
	3.3 Zlepšení informovanosti obyvatel obce a kvalitnější služby	3.3.1 Aktualizace webových stránek obce
		3.3.2 Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování, umístění informací na portál obce
		3.3.3 Osvěta a informovanost obyvatel o ŽP
		3.3.4 Vybudování bezbariérového pracoviště pošty Partner
3.3.5 Vybudování bezbariérového pracoviště Czech POINT včetně stavebně-dispozičních úprav		
3.3.6 Vybudování bezbariérového přístupu do obecní knihovny včetně stavebně-dispozičního řešení		
3.3.7 Vybavení knihovny počítačem, tiskárnou, nábytkem pro širší využití veřejností		
4. Aktivní ochrana a péče o životní prostředí v obci Prace	4.1 Obnova veřejných prostranství a protipovodňová opatření	4.1.1 Výsadba a údržba veřejné zeleně
		4.1.2 Pokračování revitalizace zahrady – II. etapa
		4.1.3 Vznik nových odpočinkových zón a doplnění mobiliáře
		4.1.4 Údržba vodních toků a ploch
		4.1.5 Revitalizace horního rybníka
		4.1.6 Úprava prostranství před obchodem
		4.1.7 Úprava prostranství u zastávky IDOS
		4.1.8 Úprava prostranství za bývalou sokolovnou před rybníky
	4.2 Zlepšení třídění odpadu	4.2.1 Doplnění kontejnerů na bioodpad a na tříděný odpad

		4.2.2 Doplnění odpadkových košů a košů na psí exkrementy
	4.3 Úspora energie a využívání OZE	4.3.1 Snižování energetické náročnosti provozu budov v majetku obce

Zdroj: vlastní zpracování

B.3 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Důležitost neboli prioritace je stanovena na základě porovnání významové důležitosti. Je třeba si uvědomit, co se musí udělat určitě v nejbližší době a s čím je možno počkat a na základě toho určit pořadí u jednotlivých aktivit ve formě důležitá (1), střední (2), nízká (3).

Opatření 1.1 Zlepšení technické infrastruktury

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Rozšíření kapacity inženýrských sítí	2	2023	Obec	4 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Prodloužení IS v ulici K Mohyle míru; dešťová kanalizace na ul. Křenovská					
Rozšíření a oprava veřejného osvětlení	3	průběžně	Obec	1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Prodloužení osvětlení k rybníkům	2	2022	Obec	0,2 mil.	Vlastní
Komentář:					
Rozvedení optického kabelu po obci	1	2021	Obec	0	Cizí
Komentář: VIVO Connection					
Výstavba hasičské zbrojnice	1	2022	Obec	9 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: je plánována – vedle ZŠ a pálenice					
Vybudování technického zázemí pro obec	2	2022	Obec	0,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: ve staré budově hasičské zbrojnice					
Oprava hřbitovní zdi	2	2021	Obec	1,7 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti obce

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady KČ	Zdroje financování
Stavební úpravy komunikace ul. Školní,	1	2021	Obec	3,3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Stavební úpravy komunikace Tálky a Zahrádky	1	2022	Obec	13 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Stavební úpravy komunikace Příčky	2	2023	Obec	9 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Prodloužení chodníku K Mohyle míru s osvětlením	2	2022	Obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Oprava stávající místní kom. v ulici Tálky a v ulici Za Humny – II. část	3	2024	Obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Výstavba parkovacích a odstavných ploch	2	průběžně	Obec	1 mil.	Vlastní
Komentář:					
Doplnění dopravně bezpečnostních prvků	2	průběžně	Obec	0,1 mil.	Vlastní
Komentář:					
Vybudování cyklostezky Kobylnice – Prace	1	2021	Obec + DSO Šlapanicko	1,8 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Vybudování nové točny autobusu	3	2025	Obec	1,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Opravy místních komunikací	2	průběžně	Obec	0,3 mil.	Vlastní
Komentář:					
Opravy chodníků	2	průběžně	Obec	0,1 mil.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 1.3 Podpora kvalitního plánování

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady KČ	Zdroje financování
Změna územního plánu č. 3	1	2021	Obec	0,2 mil.	Obec
Komentář:					

Opatření 2.1 Zlepšení kvality školství

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Revitalizace zahrady MŠ – I. etapa	1	2021	Obec	0,7 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Venkovní úpravy a výsadba okolo ZŠ	1	2021	Obec	0,2 mil.	Vlastní
Komentář:					
Rozšíření kroužků při ZŠ i v pozdějších hodinách	2	průběžně	Obec ZŠ	20 tis.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 3.1 Podpora bohatého života obyvatel

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování tradic, místního folklóru a živé historie	2	průběžně	Obec	30 tis.	Vlastní
Komentář:					
Rozšíření dalších sportovních, kulturních a společenských akcí	2	průběžně	Obec	20 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybavení kulturního domu zařízením pro pořádání společenských akcí	3	průběžně	Obec	50 tis.	Vlastní
Komentář:					
Oprava střechy a zateplení fasády KD	2	2022	Obec	2,8 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Úprava zahrady KD	3	2026	Obec	1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Rekonstrukce a rozšíření dětského hřiště	1	2021	Obec	0,9 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Vybudování multifunkčního hřiště	3	2026	Obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Venkovní posilovací prvky	1	2021	Obec	0,2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 3.2 Zlepšení podmínek v oblasti sociálních služeb

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Výstavba zařízení pro seniory	3	2026	Obec	10 mil.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 3.3 Zlepšení informovanosti obyvatel obce a kvalitnější služby

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Aktualizace webových stránek obce	1	2021	Obec	10 tis.	Vlastní
Komentář:					
Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování, umístění informací na portál obce	2	průběžně	Obec	20 tis.	Vlastní
Komentář:					
Osvěta a informovanost obyvatel o ŽP	2	průběžně	Obec	20 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybudování bezbariérového pracoviště pošty Partner	1	2024	Obec	860 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybudování bezbariérového pracoviště Czech POINT včetně stavebně dispozičních úprav	1	2024	Obec	60 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybudování bezbariérového přístupu do obecní knihovny včetně stavebně-dispozičního řešení	1	2024	Obec	60 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybavení knihovny počítačem, tiskárnou, nábytkem pro širší využití veřejností	1	2024	Obec	100 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 4.1 Obnova veřejných prostranství a protipovodňová opatření

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Výsadba a údržba veřejné zeleně	2	průběžně	Obec	0,1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Pokračování revitalizace zahrady – II. etapa	2	2025	Obec	0,8 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Vznik nových odpočinkových zón a doplnění mobiliáře	3	průběžně	Obec	0,1 mil.	Vlastní
Komentář: – ulice Tálky, ulice Příčky					
Údržba vodních toků a ploch	2	průběžně	Obec	0,1 mil.	Vlastní
Komentář: Povodí Moravy					
Revitalizace horního rybníka	3	2025	Obec	1,5 mil.	Vlastní
Komentář: není v majetku obce, rybník je v majetku Povodí Moravy, obec by musela napřed odkoupit					
Úprava prostranství před obchodem	3	2026	Obec	20 tis.	Vlastní
Komentář:					
Úprava prostranství u zastávky IDOS	3	2026	Obec	70 tis.	Vlastní
Komentář:					
Úprava prostranství za bývalou sokolovnou před rybníky	3	2025	Obec	30 tis.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 4.2 Zlepšení třídění odpadu

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady Kč	Zdroje financování
Doplnění kontejnerů na bioodpad a na tříděný odpad	3	průběžně	Obec	20 tis.	Vlastní
Komentář:					
Doplnění odpadkových košů a košů na psí exkrementy	3	průběžně	Obec	10 tis.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 4.3 Úspora energie a využívání OZE

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady Kč</i>	<i>Zdroje financování</i>
<i>Snižování energetické náročnosti provozu budov v majetku obce</i>	3	2026	Obec	1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: V rámci rekonstrukce staré budovy obecního úřadu					

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Realizace strategie

Pro úspěšnou realizaci PRO Prace je důležité se do budoucna zaměřit především na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů vně obce. Na základě tohoto programu bude obec Prace postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním určených priorit k jednotlivým záměrům.

Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Zajištění řízení a naplňování Programu rozvoje obce Prace

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostou. Zastupitelstvo koordinuje všechny činnosti spojené s administrativní podstatou činností spojenou s naplňováním a aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu vyhodnocování a monitoring. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou. Zodpovídá za přípravu aktualizací, souhrnů, zpráv a dalších podkladů v návaznosti na využití programu. Podílí se na zajištění dodržování harmonogramu a přípravě podkladů pro vyhodnocování. Zajišťuje sběr podkladů pro monitoring programu.

Zpřístupnění dokumentu:

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení plnění programu:

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřebnosti jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Přehodnocení mohou předcházet doplňující dotazníková šetření, které zaktualizují názor veřejnosti na jednotlivé aspekty života v obci a vyhodnotí dosavadní plnění strategie a budou sloužit jako zpětná vazba pro vyhodnocení, zda se řešené aspekty života v obci zlepšily či nikoli.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2005-2019.....	7
Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2019.....	9
Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání	10
Tab. 4: Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE	13
Tab. 5: Nabídka služeb v obci Prace v roce 2020.....	15
Tab. 6: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2007-2014.....	18
Tab. 7: Druhy pozemků	34
Tab. 8: Získané dotace za období 2015-2020	40
Tab. 9: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Prace.....	43
Tab. 10: Aktivity z dokumentu Program rozvoje obce Prace 2015-2020	45
Tab. 11: Programové cíle, opatření aktivity.....	47

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Umístění obce na mapě.....	5
Obr. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1991-2019	7
Obr. 3: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2005-2019.....	8
Obr. 4: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2010-2019.....	9
Obr. 5: Rozdělení podniků dle počtu zaměstnanců (zjištěná aktivita)	13
Obr. 6: Chybějící služby v obci	16
Obr. 7: Intenzita provozu v Praci	22
Obr. 8: Bytová výstavba v obci v letech 2000-2019	26
Obr. 9: Náklady školského zařízení	29
Obr. 10: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2015-2019.....	37
Obr. 11: Hodnota majetku obce v letech 2015-2019.....	38
Obr. 12: Příjmy obce v letech 2015-2019	39
Obr. 13: Výdaje obce v letech 2015-2019.....	39

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	57
Příloha č. 2	58
Příloha č. 3.....	60
Příloha č. 4.....	60

C. PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1

Rozdělení obcí území MAS Slavkovské bojiště podle velikosti:

	Velikostní kategorie
Malé obce	do 799
Středně velké obce	800-1499
Velké obce	1500 a více

Obce MAS Slavkovské bojiště

Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2019	Index stáří (v %)	Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2019	Index stáří (v %)
Blažovice	1 232	70,7	Otmarov	366	58,8
Bošovice	1 254	85,8	Otnice	1 611	101,4
Bučovice	6 493	126,7	Podolí	1 458	92
Heršpice	863	69	Ponětovice	443	91,6
Hodějvice	1 030	105,5	Pozořice	2 339	91,3
Holubice	1 395	60,6	Prace	938	96,8
Hostěrádky-Rešov	858	113,8	Rašovice	695	93,3
Hrušky	775	119,5	Sivice	1 116	79,5
Jiřkovice	925	84,3	Slavkov u Brna	6 916	98,2
Kobeřice u Brna	721	83,5	Sokolnice	2 369	86,9
Kobylnice	1 150	75,4	Šaratice	1 056	90,1
Kojátky	317	120	Šlapanice	7 599	116,2
Kovalovice	667	108	Telnice	1 618	91,3
Křenovice	1 955	94,7	Těšany	1 257	90,3
Křižanovice	802	102,9	Tvarožná	1 323	105,5
Lovčičky	711	83,1	Újezd u Brna	3 387	122,9
Milešovice	687	107	Vážany nad Litavou	720	91,5
Mokrá-Horákov	2 759	110,5	Velatice	760	74,5
Mouřínov	465	109,7	Velešovice	1 272	92,2
Moutnice	1 194	109,9	Viničné Šumice	1 357	81,5

Němčany	793	112,1	Zbýšov	681	49
Nesvačilka	325	87,3	Žatčany	904	87,6
Nížkovice	729	136,4	Σ	68 285	
				Index stáří území MAS Slavkovské bojiště (v %)	94,6

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2020, dostupné z www.czso.cz; vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 2

Podíl nezaměstnaných osob k 31.12. daného roku (v %)

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020
Blažovice (okres Brno-venkov)	4,6	2,8	2,3	2,6	1,7	3
Bošovice (okres Vyškov)	3	3,2	3	1,6	1,5	2,6
Bučovice (okres Vyškov)	6,4	5,5	4	2,7	2,3	3,1
Heršpice (okres Vyškov)	3,1	3,1	2,3	1,7	1,5	2,7
Hodějvice (okres Vyškov)	2,1	2,5	2,3	1,4	1,2	2,6
Holubice (okres Vyškov)	4	1,9	1,9	1,8	1	1,6
Hostěrádky-Rešov (okres Vyškov)	4,4	3,5	3,1	1,8	1,1	3,1
Hrušky (okres Vyškov)	3,9	1,6	2,4	2,3	2,5	2,9
Jiříkovice (okres Brno-venkov)	4,5	3	3,1	1,7	1	2,2
Kobeřice u Brna (okres Vyškov)	5,2	5,7	3,5	3,9	2,8	4,1
Kobylnice (okres Brno-venkov)	3,9	2,7	1,9	2,6	2,3	3,6
Kojátky (okres Vyškov)	9,5	8,8	6,7	6,4	3,7	5,2
Kovalovice (okres Brno-venkov)	4,1	4,1	2,2	2,7	2,7	3,2
Křenovice (okres Vyškov)	5	2,9	2,6	2,6	3	2,7
Křižanovice (okres Vyškov)	4,7	3,3	2,9	2,7	1,7	3,8
Lovčičky (okres Vyškov)	3,5	2,6	3	2	2,4	2,4
Milešovice (okres Vyškov)	5,8	3,4	3,8	5,2	4,1	4,2
Mokrá-Horákov (okres Brno-venkov)	4,2	3,3	1,9	2	1,4	2,3
Mouřínov (okres Vyškov)	8,8	7,3	3,8	4,7	4,2	5,4
Moutnice (okres Brno-venkov)	3,7	4,1	3,9	2,4	2,6	3,5

Němčany (okres Vyškov)	4,1	3,3	2,4	1,8	1,8	3,2
Nesvačilka (okres Brno-venkov)	6	5,1	3	2,7	0,5	5,1
Nížkovice (okres Vyškov)	4,5	2,8	3	1,5	2,2	3,8
Otmarov (okres Brno-venkov)	5,5	4,3	6	2,7	3,5	3,9
Otnice (okres Vyškov)	3,3	3,6	2,5	2,9	2,2	2,5
Podolí (okres Brno-venkov)	2,7	4,2	3,3	2,1	2,3	2
Ponětovice (okres Brno-venkov)	7,7	4,7	3,9	2,3	4,2	5,8
Pozořice (okres Brno-venkov)	4,6	4,4	2,8	2,1	2,3	3,4
Prace (okres Brno-venkov)	4,5	4,6	3,6	2,7	3	4,1
Rašovice (okres Vyškov)	5,2	6,4	5,6	2,5	1,6	2,6
Sivice (okres Brno-venkov)	3,2	3,6	2,8	1,7	1	3,3
Slavkov u Brna (okres Vyškov)	4,1	2,8	2,4	2	2,2	3
Sokolnice (okres Brno-venkov)	4,6	3,9	2,5	2,1	2,1	2,2
Šaratice (okres Vyškov)	5,1	3	2,6	1,9	2,2	2,9
Šlapanice (okres Brno-venkov)	3,9	3,2	2,1	2	1,7	3
Telnice (okres Brno-venkov)	4,8	3,4	3	2,3	2,5	4
Těšany (okres Brno-venkov)	3,3	3,5	2,1	1,5	1,3	2,8
Tvarožná (okres Brno-venkov)	3,5	3,6	2,8	1,4	2	2,8
Újezd u Brna (okres Brno-venkov)	4,2	3,9	2,9	2	2,2	2,9
Vážany nad Litavou (okres Vyškov)	4,4	2,7	4	2,1	2,3	3,2
Velatice (okres Brno-venkov)	3,7	1,5	1,6	1,6	2,2	2,8
Velešovice (okres Vyškov)	4,1	3,1	2,1	2,5	2,3	3,2
Viničné Šumice (okres Brno-venkov)	4	2,2	3	2,3	1,3	2,7
Zbýšov (okres Vyškov)	3,3	1,2	2,6	1,8	2,5	3,1
Žatčany (okres Brno-venkov)	4,6	4,3	3,5	2,6	2,9	4,6

Zdroj: Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>, data k 31. 12. daného roku, vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 3
Zásobník projektů

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
<i>Realizace KPÚ</i>	2	2026	Obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
<i>Revitalizace starého OÚ</i>	3	2027	Obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
<i>Rekonstrukce budovy fary</i>	3	2028	Obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
<i>Výstavba rodinných domů</i>	3	2030	Obec		Vlastní
Komentář:					
<i>Rozšíření kapacity inženýrských sítí</i>	3	2030	Obec		Vlastní
Komentář:					
<i>Zbudování nových chodníků a komunikací</i>	3	2030	Obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
<i>Vybudování nových parkovacích ploch</i>	3	2030	Obec		Vlastní + dotace
Komentář:					
<i>Úprava VKP a budování lesoparku</i>	3	2026	Obec		Vlastní
Komentář: pozemek pod mohylou					

PŘÍLOHA Č. 4
Dotazníkové šetření